ISSN : 2630 - 6301
Cilt: 12 / Sayı: 1 / Ocak 2022
Volume 12/ Issue Number 1 / January 2022

TRAKYA EĞİTİM DERGİSİ

TRAKYA JOURNAL OF EDUCATION

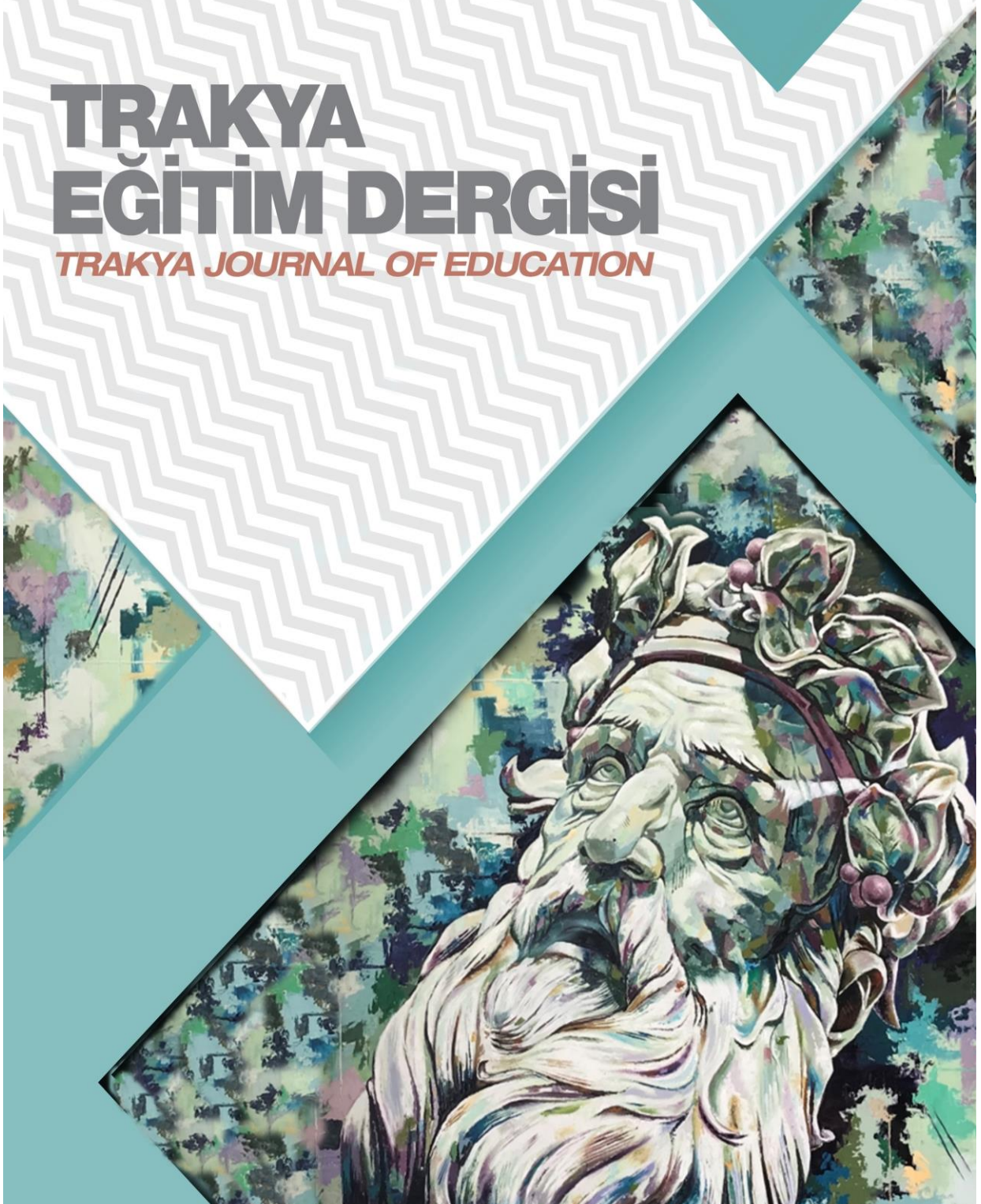

TRED
Trakya Eğitim Dergisi

Sahibi Trakya Üniversitesi Rektörlüğü Eğitim Fakültesi Dekanlığı Adına Prof. Dr. Sevinç MADEN	**Owner** On behalf of Trakya University Chancellor's Office, Faculty of Education Dean's Office Prof. Dr. Sevinç MADEN
Yazı İşleri Müdürü Arş. Gör. Dr. Sümeyye KONUK	**Managing Editor** Res. Asst. Dr. Sümeyye KONUK
Editör Doç. Dr. Muharrem ÖZDEN	**Editor** Assoc. Prof. Dr. Muharrem ÖZDEN
Editör Yardımcısı Arş. Gör. Dr. Gül KURUM	**Associate Editor** Res. Asst. Dr. Gül KURUM
Alan Editörleri Prof. Dr. Mukadder SEYHAN YÜCEL Prof. Dr. Tuncer BÜLBÜL Prof. Dr. Cem ÇUHADAR Doç. Dr. Emre GÜVENDİR Doç. Dr. Ayfer UZ Doç. Dr. Meltem ACAR GÜVENDİR Doç. Dr. Hüsniye DURMAZ Doç. Dr. Şahin Dündar Dr. Öğr. Üyesi Seda DONAT BACIOĞLU Dr. Öğr. Üyesi. Emel SİLAHSIZOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Funda GÜNDOĞDU ALAYLI Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YAVUZ Dr. Öğr. Üyesi Özlem TUĞCU Dr. Öğr. Üyesi Fatih DERELİ	**Field Editors** Prof. Dr. Mukadder SEYHAN YÜCEL Prof. Dr. Tuncer BÜLBÜL Prof. Dr. Cem ÇUHADAR Assoc. Prof. Dr. Emre GÜVENDİR Assoc. Prof. Dr. Ayfer UZ Assoc. Prof. Dr. Meltem ACAR GÜVENDİR Assoc. Prof. Dr. Hüsniye DURMAZ Assoc. Prof. Dr. Şahin DÜNDAR Asst. Prof. Dr. Seda DONAT BACIOĞLU Asst. Prof. Dr. Emel SİLAHSIZOĞLU Asst. Prof. Dr. Funda GÜNDOĞDU ALAYLI Asst. Prof. Dr. Mehmet YAVUZ Asst. Prof. Dr. Özlem TUĞCU Asst. Prof. Dr. Fatih DERELİ
İstatistik Editörü Dr. Öğr. Üyesi. Eren Halil ÖZBERK	**Statistics Editor** Asst. Prof. Dr. Eren Halil ÖZBERK
Etik Editörü Doç. Dr. İsmail KILIÇ	**Ethics Editor** Assoc. Prof. Dr. İsmail KILIÇ
Dil Editörü Arş. Gör. Dr. Sinem DÜNDAR	**Language Editor** Res. Asst. Dr. Sinem DÜNDAR
Web Editörü Dr. Öğr. Üyesi Hakan GÜLDAL	**Web Editor** Asst. Prof. Dr. Hakan GÜLDAL
Yayıma Hazırlık & Mizanpaj Editörleri Arş. Gör. Nalan ÇEVİK Arş. Gör. Sefa UYANIK	**Publishing Preparation & Layout Editors** Res. Asst. Nalan ÇEVİK Res. Asst. Sefa UYANIK
Yayın Kurulu Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN Prof. Dr. Emine AHMETOĞLU Prof. Dr. Hikmet ASUTAY Prof. Dr. Muhlise COŞKUN ÖGEYİK Prof. Dr. Eylem BAYIR Doç. Dr. Binali TUNÇ	**Editorial Board** Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN Prof. Dr. Emine AHMETOĞLU Prof. Dr. Hikmet ASUTAY Prof. Dr. Muhlise COŞKUN ÖGEYİK Prof. Dr. Eylem BAYIR Assoc. Prof. Dr. Binali TUNÇ

Doç Dr. Güven ÖZDEM Doç. Dr. İbrahim COŞKUN Doç. Dr. Yeşim ÖZER ÖZKAN Doç.Dr. Aylin BEYOĞLU Doç. Dr. Levent VURAL Dr. Öğr. Üyesi Durmuş ÖZBAŞI Dr. Öğr. Üyesi Metin ÖZKAN Dr. Öğr. Üyesi Sabri GÜNGÖR Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım TUĞLU	Assoc. Prof. Dr. Güven ÖZDEM Assoc. Prof. Dr. İbrahim COŞKUN Assoc. Prof. Dr. Yeşim ÖZER ÖZKAN Assoc. Prof. Dr. Aylin BEYOĞLU Assoc. Prof. Dr. Levent VURAL Asst. Prof. Dr. Durmuş ÖZBAŞI Asst. Prof. Dr. Metin ÖZKAN Asst. Prof. Dr. Sabri GÜNGÖR Asst. Prof. Dr. Yıldırım TUĞLU
Kapak Tasarım Doç. Dr. Aylin BEYOĞLU	**Cover Design** Assoc. Prof. Dr. Aylin BEYOĞLU
Kapak Görseli[1] Ümmühan TUTAK CHRYSES	**Cover Image[1]** Ümmühan TUTAK CHRYSES
Yayın Dili Türkçe, İngilizce, Almanca	**Publication Language** Turkish, English, German
Yayın Sıklığı Yılda üç sayı (Ocak, Mayıs ve Eylül)	**Publication Frequency** Three times in a year (January, May and September)
İletişim **Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı** **İsmail Hakkı Tonguç Yerleşkesi** **22030 Edirne Türkiye** **Tel: +90 284 212 0808** **Faks: +90 284 212 0075** **Email: tuefder@trakya.edu.tr** **Web: http://dergipark.gov.tr/trkefd**	**Contact** **Trakya University, Education Faculty Dean's Office** **İsmail Hakkı Tonguç Campus** **22030 Edirne, Turkey** **Tel: +90 284 212 0808** **Fax: +90 284 212 0075** **Email: tuefder@trakya.edu.tr** **Web: http://dergipark.gov.tr/trkefd**

Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yılda üç kez yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanan makaleler yayın kurulunun izni alınmadan aynen veya kısmen yayınlanamaz. Yayınlanan yazı ve makalelerin içeriği ile ilgili tüm sorumluluk yazarlara aittir.

Trakya Eğitim Dergisi ULAKBİM – SBVT (Sosyal Bilimler Veri Tabanı – 2015 Cilt 5, Sayı 1), Sosyal Bilgiler Atıf Dizini (SOBIAD), Türk Eğitim İndeksi ve Araştırmax tarafından indekslenmektedir.

[1]Kapak Görseli: Ümmühan TUTAK CHRYSES, 90X110, Tuval üzerine yağlı boya 2019.

Ulusal Danışma Kurulu / National Advisory Board

Prof. Dr. Abdullah KAPLAN, Atatürk University
Prof. Dr. Abdülvahit ÇAKIR, Gazi University
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya University
Prof. Dr. Ahmet KAÇAR, Kastamonu University
Prof. Dr. Ahmet Şinasi İŞLER, Uludağ University
Prof. Dr. Alemdar YALÇIN, Gazi University
Prof. Dr. Alev ÇAKMAKOĞLU KURU, Gazi University
Prof. Dr. Ali BALCI, Ankara University
Prof. Dr. Ali GÜL, Gazi University
Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ, Atatürk University
Prof. Dr. Arif ALTUN, Hacettepe University
Prof. Dr. Ayhan ÖZTÜRK, Cumhuriyet University
Prof. Dr. Aytekin İŞMAN, Sakarya University
Prof. Dr. Bahri ATA, Gazi University
Prof. Dr. Belma ATİK TUĞRUL, Hacettepe University
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK, Marmara University
Prof. Dr. Dinçay KÖKSAL, Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU, Gazi University
Prof. Dr. Ezel TAVŞANCIL, Ankara University
Prof. Dr. Figen GÜRSOY, Ankara University
Prof. Dr. Fulya TEMEL, Gazi University
Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ, Gazi University
Prof. Dr. Gökay YILDIZ, Mehmet Akif Ersoy University
Prof. Dr. Gülen BARAN, Ankara University
Prof. Dr. H. Ferhan ODABAŞI, Anadolu University
Prof. Dr. Hafize KESER, Ankara University
Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN, Gazi University
Prof. Dr. Hasan ŞİMŞEK, İstanbul Kültür University
Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi University
Prof. Dr. Hülya YILMAZ, Ege University
Prof. Dr. Hüseyin BAŞAR, Hacettepe University
Prof. Dr. İbrahim GÜNER, Muğla Sıtkı Koçman University
Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN, İstanbul University
Prof. Dr. İsmihan ARTAN, Hacettepe University
Prof. Dr. Jale ÇAKIROĞLU, Orta Doğu Teknik University
Prof. Dr. Kasım KARAKÜTÜK, Ankara University
Prof. Dr. Kürşad YILMAZ, Dumlupınar University
Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Gazi University
Prof. Dr. M. Engin DENİZ, Yıldız Teknik University
Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ, Atatürk University
Prof. Dr. Mesut ÇAPA, Ankara University
Prof. Dr. Murat ALTUN, Uludağ University
Prof. Dr. Murat ÖZBAY, Gazi University
Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU, Hacettepe University
Prof. Dr. Mustafa KOÇ, Sakarya University
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, Gazi University
Prof. Dr. Muzaffer ALKAN, Kafkas University
Prof. Dr. Nesrin KALYONCU, Abant İzzet Baysal University
Prof. Dr. Nevide AKPINAR DELLAL, Muğla Sıtkı Koçman University
Prof. Dr. Nilgün BAYSAL METİN, Hacettepe University
Prof. Dr. Nuray SENEMOĞLU, Hacettepe University
Prof. Dr. Osman TİTREK, Sakarya University
Prof. Dr. Osman Tolga ARICAK, Hasan Kalyoncu University
Prof. Dr. Özcan DEMİREL, Hacettepe University
Prof. Dr. Ramazan DİKİCİ, Mersin University
Prof. Dr. Salih ATEŞ, Gazi University
Prof. Dr. Selma YEL, Gazi University
Prof. Dr. Servet ÖZDEMİR, Başkent University
Prof. Dr. Süleyman SOLAK, Konya Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Temel ÇALIK, Gazi University
Prof. Dr. Ünal ÖZDEMİR, Karabük University
Prof. Dr. Veysel SÖNMEZ, Hacettepe University
Prof. Dr. Yavuz AKPINAR, Boğaziçi University
Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ, İstanbul University
Prof. Dr. Zuhal CAFOĞLU, Gazi University
Prof. Dr: Cengiz ALYILMAZ, Uludağ University
Doç. Dr. Erdat ÇATALOĞLU, Bilkent University
Doç. Dr. Esra İŞMEN GAZİOĞLU, İstanbul University

Uluslararası Danışma Kurulu / International Advisory Board

Prof. Dr. Penelope HARNETT, University of West of England/Bristol/GB
Prof. Dr. Douglas HARTMANN, University of Minnesota/USA
Prof. Dr. Hristo MAKAKOV, Trakia University Stara Zagora/Bulgaria
Prof. Dr. William G. MASTEN, Texas A&M University Commerce / USA
Prof. Dr. Anatoli RAPOPORT, Purdue University / West Lafayette/İndiana/USA
Prof. Dr. Liljana REÇKA, Eqrem Çabej University of Gjirokastra/Albania
Prof. Dr. Vladimir SIMOVIC, University of Zagreb / CROATİA
Prof. Dr. Dean SMART, University of West of England/Bristol/GB
Prof. Dr. John H. Schumann, University of California, USA
Prof. Dr. Susan Plann, University of California, USA
Prof. Dr. Vlado TIMOVSKI, Ss. Cyril and Methodius Univ. /Skobje/Macedonia
Prof. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU, Yakın Doğu University

HAKEMLER REVIEWERS

Abdullah BALIKÇI
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa/Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Abdullah EKER
Kilis 7 Aralık Üniversitesi/Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi/Özel Eğitim Bölümü/İşitme Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Ahmet AYIK
Atatürk Üniversitesi/Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Ahmet Naci ÇOKLAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi/Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi/Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü/Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı

Ahmet KAYA
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Ahmet SAYLIK
Siirt Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü/Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

Akan Deniz YAZGAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Programları Ve Öğretim Anabilim Dalı

Aslı SAYLAN KIRMIZIGÜL
Erciyes Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Aslı YILDIRIM
Anadolu Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Ata PESEN
Siirt Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Programları Ve Öğretim Anabilim Dalı

Aydan ORDU
Pamukkale Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Ayfer ŞAHİN
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı

Aylin SOP
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Ayperi DİKİCİ SIĞIRTMAÇ
Çukurova Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı/

Ayşegül ERÇEVİK
Amasya Üniversitesi/Sabuncuoğlu Şerefeddin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu/Çocuk Bakımı Ve Gençlik Hizmetleri Bölümü/Çocuk Gelişimi Pr

Ayşe Nesibe ÖNDER
Gazi Üniversitesi/Gazi Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Berna TATAROĞLU TAŞDAN
Dokuz Eylül Üniversitesi/Buca Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Matematik Eğitimi Anabilim Dalı

Belgin UZUNOĞLU YEGÜL
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü/Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Bilgen KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Canan DEMIR YILDIZ
Muş Alparslan Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Celalettin KORKMAZ
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Cevdet TUNÇ
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Gerede Meslek Yüksekokulu/Tekstil, Giyim, Ayakkabı Ve Deri Bölümü/Deri Teknolojisi Pr

Ceylan ŞEN
Yozgat Bozok Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Duygu PİJİ KÜÇÜK
Marmara Üniversitesi/Atatürk Eğitim Fakültesi/Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü/Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Didem GÜVEN
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Özel Eğitim Bölümü/Özel Eğitim Öğretmenliği Pr.

Emel SİLAHSIZOĞLU
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü/Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Emine ÖZGÜR ŞEN
Yozgat Bozok Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Matematik Eğitimi Anabilim Dalı

Eylem BAYIR
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Fatih DERELİ
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Gökhan ILGAZ
Trakya Üniversitesi/ Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/ Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

Gürbüz OCAK
Afyon Kocatepe Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Programları Ve Öğretim Anabilim Dalı

Gürsu AŞIK
Bahçeşehir Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Öğretmenliği Pr

Halime ÖZTÜRK ÇALIKOĞLU
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Halime Miray SÜMER DODUR
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Özel Eğitim Bölümü/Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Hakan GÜLDAL
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü/Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı

Halit KARALAR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü/Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı

Handan AKYİĞİT
Sakarya Üniversitesi/Fen-Edebiyat Fakültesi/Sosyoloji Bölümü/Toplumsal Yapı Ve Değişme Anabilim Dalı

Hatice MERTOĞLU
Marmara Üniversitesi/Atatürk Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Handan ÜREK
Balıkesir Üniversitesi/Necatibey Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Hanifi SANIR
Gazi Üniversitesi/Gazi Eğitim Fakültesi/Özel Eğitim Bölümü/Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Hülya KASAPOĞLU TANKUTAY
Trabzon Üniversitesi/Fatih Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Hüseyin EŞ
Sinop Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Hüsnüye DURMAZ
Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/ Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

İbrahim TAŞ
Sakarya Üniversitesi/Fen-Edebiyat Fakültesi/Psikoloji Bölümü/Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalı

İdris KAYA
Gaziantep Üniversitesi/Gaziantep Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

Kadriye KAYACAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi/Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Kürşat YENİLMEZ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Matematik Eğitimi Anabilim Dalı

Levent VURAL
Trakya Üniversitesi/ Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/ Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

Mehmet DEMIRBAĞ
Bursa Uludağ Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Melike ÖZER KESKIN
Gazi Üniversitesi/Gazi Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı

Meltem ACAR GÜVENDİR
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme Anabilim Dalı

Meryem VURAL BATIK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Özel Eğitim Bölümü/Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Musa Eren İŞKODRALI
Trakya Üniversitesi/Devlet Konservatuvarı/Müzik Bölümü/Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı

Nadire Emel AKHAN
Akdeniz Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü/Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

Okan KUZU
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Matematik Eğitimi Anabilim Dalı

Özlem DALGIN EYİİP
İstanbul Kültür Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Özel Eğitim Bölümü

Özlem TUZCU
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü/Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Pervin Ünlü YAVAŞ
Gazi Üniversitesi/Gazi Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fizik Eğitimi Anabilim Dalı

Pınar YILDIZ
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/ Matematik Eğitimi Anabilim Dalı

Sevcan Candan HELVACI
Kastamonu Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü/Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Sezen TOFUR
Manisa Celâl Bayar Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Seher ÇETİNKAYA
Ordu Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı

Sevinç ÇIRAK KARADAĞ
Ege Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü/Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

Seda DONAT BACIOĞLU
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

Şenay BULUT PEDÜK
Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Tuğba BİNGÖL
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi/Edebiyat Fakültesi/Psikoloji Bölümü/Psikoloji Pr

Tuncay ÖZTÜRK
Trakya Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü/Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Türker SEZER
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Temel Eğitim Bölümü/Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı

Veysel AKSOY
Anadolu Üniversitesi/Engelliler Araştırma Enstitüsü/Zihin Engelliler Anabilim Dalı/

Zakir ELÇİÇEK
Dicle Üniversitesi/Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Bölümü/Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Zeynep AY
Şırnak Üniversitesi/Cizre Meslek Yüksekokulu/Çocuk Bakımı Ve Gençlik Hizmetleri Bölümü/Çocuk Gelişimi Pr

İÇİNDEKİLER / CONTENTS **Sayfa**

Veri işleme öğrenme alanına ilişkin kazanımların ve ders kitaplarının bilişsel seviyelerinin incelenmesi
Investigation of the cognitive levels of the objectives and textbooks in the data processing learning area 1 - 20
Nadide YILMAZ

Borçluluk hissi ve bağlanma stilleri arasındaki ilişkinin yapısal eşitlik modellemesiyle incelenmesi
Examining the relationship between feeling of indebtedness and attachment styles using structural equation modeling 21-33
İsmail KUŞCİ, Nagihan OĞUZ DURAN

Mühendislik tasarıma dayalı stem eğitiminin okul öncesi öğrencilerinin problem çözme becerisine etkisi
The effect of engineering design based stem education on the problem-solving skills of pre-school students 34 - 54
Zeynep Didar ÖZTÜRK, Sinan ÇINAR

Yapılandırmacı yaklaşım ve türkçe eğitimi açısından postmodernist romanların önemi: kitab-ül hiyel romanı örneği
The importance of postmodernist novels in terms of constructivist approach and turkish education: the example of kitab-ül hiyel 57 - 71
Enes YAŞAR

Müzik öğretmenliği öğrencilerinin çalgı performansı öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Klasik gitar örneği)
Investigation of musical teaching students' instrument performance self-efficacy beliefs from the point of several variables (Classical guitar example) 72 - 91
Özcan AK, A. Aylin CAN, Muhittin ÖZDEMİR

Öğretmen ve öğretmen adaylarının evrensel fen okuryazarlık düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi
Examination of teachers' and pre-service teachers' universal science literacy levels in terms of some variables 92 - 109
Emel SALCI, Abdullah AYDIN

Ergenlerde dijital oyun bağımlılığının boş zaman can sıkıntısı tarafından yordanması
Prediction of digital game addiction in adolescents by leisure boredom 110 - 118
Tuğba YILMAZ BİNGÖL, Halime EKER

Sınıf yönetimi sürecinde öğretmenlerin kaynaştırmaya yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi
Examining teachers' attitudes towards inclusion in the classroom management process according to some variables 119 - 132
Mehmet Emin USTA, Gürkan ÇETİN, İrfan ARIKAN

Eğitimcilerin öğrencilerin kişisel verilerinin korunması konusundaki görüşleri
Educators' views on the protection of students' personal data 133 - 147
Adem BAYAR, Bekir KORKMAZ

Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar
Problems encountered by high school administrators and teachers in the education of broken family children 148 - 164
Sadi ÜREYEN, Ali ÜNAL

Öğretmenlerin öğretime yönelik öz yeterliklerinin incelenmesi: bir derleme çalışması
Analysis of teachers' self-efficacy towards teaching: a review study 165 - 175
Yasemin ERDEM, Sevgi KINGIR

Anasınıfından dördüncü sınıfa kadar olan çocuklar için geliştirilmiş hızlı isimlendirme testi'nin geçerlik ve güvenirliği
Validity and reliability of rapid naming test for children from kindergarten to fourth grade 176 - 192
Cevriye ERGÜL, Ergül DEMİR

Okul öncesi dönem çocuklarında akranlar tarafından dışlanmanın yordayıcıları
Predictors of peer rejection among preschool childrens 193 - 202
Selen DEMİRTAŞ-ZORBAZ, İnan ARIKAN, Sinem GÜL

Kapsayıcı eğitim konulu hizmet içi eğitim almış fen bilimleri öğretmenlerinin ders tasarımlarına bakış açısı
Science teacher's perspective on course design by in-service education with inclusive education 203 - 220
Hakan Şevki AYVACI, Selenay YAMAÇLI

Bazı temel girişimcilik becerilerinin okul dışı öğrenme ortamlarında gelişiminin betimlenmesi
Describing the development of some basic entrepreneurial skills in out-of-school learning environments 221-234
Nazlıcan KARAKILÇIK, Sedat UÇAR

Okul öncesi öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi
Investigation of preschool teachers' digital literacy levels 235 - 247
Hülya GÜLAY OGELMAN, Fatma DEMİRCİ, Hande GÜNGÖR

Uzaktan eğitim sürecinde ilkokul öğrencilerinin ödevle ilgili durumlarının veli görüşleri açısından incelenmesi
Investigating the status of primary school students regarding homework in the distance education process in terms of parents' opinions 248 - 258
Mehmet BAŞARAN, Ömer Faruk VURAL, Aslı ERASLAN, Fatih BELEN, Hatice Sena ABAR

Sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerin eğitim programlarında yer alan alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerine ilişkin tutumlarının incelenmesi
Attitudes of primary school teachers and students toward alternative assessment and evaluation methods in the educational curriculum 259-272
Yasemin ABALI ÖZTÜRK, Çavuş ŞAHİN

Okul yöneticilerinin covıd-19 pandemi sürecine ilişkin görüşleri
School administrators' views on the covid-19 pandemic process 273-291
Seyithan DEMİRDAĞ

An evaluation of educational practices during covid-19 in the world
Dünyada covid-19 sürecinde eğitim uygulamalarının değerlendirmesi 292-307
Münir ŞAHİN

Öğretmen adaylarının atama öncesi karşılaştıkları güçlükler: Fenomenolojik bir çalışma
Challenges of teacher's candidates before assignment: A phenomenological study 308 - 324
Banu DEMİRBAŞ

Müzik öğretmeni yetiştiren öğretim elemanlarının öğretmenlik deneyimlerinin incelenmesi
Analysis of the teaching experiences of teachers who raise music teachers 325 - 334
Hamza ÜSTÜN

Covid-19 döneminde zihin yetersizliği olan öğrencilerin deneyimleri hakkında ailelerin görüşleri
Parents' views about the experiences of students with intellectual disability during the covid-19 period 335-350
Mustafa CEYLAN, Kemal AFACAN, Merve GÖRMEZ CEYLAN

Psikoloji temalı dizi-filmlerin karakter gücüne etkileri: deli doktoru değillermiş!
The effects of the psychology themed series-films on the character strength: they were not the mad doctor! 351-365
Murat CANPOLAT

Okul öncesi öğretmenlerin otizm spektrum bozukluğu bilgileriyle problem davranışlardan rahatsız olma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
Investigation of the relationship between preschool teachers' autism spectrum disorder knowledge and their level of disturbance from problem behaviors 366-380
Yakup BURAK, Ece ÖZDEN, Ebrahim Mohammedzadeh SARDROUD

İş yaşam dengesinin yordayıcısı olarak tükenmişlik: halk eğitimi merkezi müdürleri üzerine bir çalışma
Burnout as the predictor of work-life balance: a study on principals of public education center
Mehmet Saraç BATUR, Ahmet SAYLIK 381-395

Okul öncesi öğretmenlerine yönelik özel yetenekli çocuklarla ilgili hizmet içi eğitim programı etkililiği
The effectiveness of in-service training related to gifted children for preschool teachers
Sevinç BAYRAM, Şener ŞENTÜRK 396-416

Ortaokul öğrencilerinin sosyobilimsel konulara ilişkin zihinsel yapılarının tespiti
Determination of secondary school students' cognitive structure regarding socio-scientific issues
Eyüp ÖKKEŞOĞULLARI, Hanife Gamze HASTÜRK 417-435

Öğretmen adaylarının senkron eğitime katılımlarını etkileyen faktörler
Affecting factors of prospective teachers to involve in synchronous sessions
Bilge ASLAN ALTAN, Güler GÖÇEN KABARAN 436 - 450

Dörtgenlerin hiyerarşik ilişkilerinin öğretiminde geogebra yazılımı kullanımının 8. Sınıf öğrencilerinin erişi düzeylerine etkisi
The effect of use of geogebra software in teaching the hierarchic relations of quadrilaterals on the 8th grade students' achievement
Esra YILDIZ, Ersin GÜLEŞ 451-474

8.sınıf matematik ders kitaplarının ve lgs matematik sorularının pısa temsil yeterliği açısından incelenmesi
Examination of 8th grade mathematics textbooks and lgs math questions in terms of pisa representation competency
Hayrunnisa AYYILDIZ, Meral CANSIZ AKTAŞ 475-489

Üniversite öğrencilerinin stresle başa çıkma stratejilerinin yordayıcısı olarak ebeveyn kabul red algısı
Perception of parental acceptance rejection as a predictor of strategies for coping with stress in university students
Sitare HASANOVA, Hatice EPLİ 490-507

Bekârlığa ilişkin tutum ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması
Attitudes toward singlehood scale: the study of validity and reliability
Gülzade AVCI ÇAYIR, Melek DEMİR, Meryem VURAL BATIK 508-521

Öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme etkinliklerine yönelik davranışlarına disiplinlerarası yaklaşımla desteklenmiş alan gezisinin etkisi
Effects of interdisciplinary approach supported field trip as an out-of-school activity on the behaviours of prospective teachers
Hasan ÖZYILDIRIM, Hüsnüye DURMAZ 522-541

Sosyal iletişim becerilerinin öğretiminde replik silikleştirme uygulaması
A script fading procedure in teaching social communication skills
Burcu ÜLKE-KÜRKÇÜOĞLU, Çetin TOPUZ 542-554

Trakya Eğitim Dergisi
Cilt 12, Sayı 1
Ocak 2022, 72-91

Geliş Tarihi: 04.02.2021

ISSN: 2630-6301
Doi: 10.24315/tred.874398
Araştırma Makalesi/
Research Article

Trakya Journal of Education
Volume 12, Issue 1
January 2022, 72-91

Yayına Kabul Tarihi:09.03.2021

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGI PERFORMANSI ÖZ-YETERLİK İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ (KLASİK GİTAR ÖRNEĞİ)*

INVESTIGATION OF MUSICAL TEACHING STUDENTS' INSTRUMENT PERFORMANCE SELF-EFFICACY BELIEFS FROM THE POINT OF SEVERAL VARIABLES (CLASSICAL GUITAR EXAMPLE)

Özcan AK[1], A. Aylin CAN[2], Muhittin ÖZDEMİR[3]

ÖZ: Bu araştırmada, müzik öğretmenliği bireysel çalgı eğitimi dersi kapsamında gerçekleştirilen klasik gitar eğitiminde, öğrencilerin klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları cinsiyet, mezun oldukları lise türü, öğrenim gördükleri üniversite, devam etmekte oldukları sınıf, klasik gitara başlama yaşları ve günlük klasik gitar çalışma süresi değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2017- 2018 eğitim-öğretim yılında, Marmara Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Harran Üniversitesi'nin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı lisans programlarında öğrenim gören birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf klasik gitar öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya toplam 80 klasik gitar öğrencisi katılmıştır. Araştırma, öğrencilerin öz-yeterlik inanç durumlarının ortaya konması amacıyla tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmada, klasik gitar öğrencilerinin demografik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu ile birlikte, klasik gitar performansı öz-yeterlik inanç düzeylerini saptamak için Girgin (2015) tarafından geliştirilen Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre, klasik gitar öğrencilerin klasik gitar performansı öz-yeterlik inançlarının cinsiyet, öğrenim gördükleri üniversite, devam etmekte oldukları sınıf, klasik gitara başlama yaşı ve günlük klasik gitar çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı düzeyde fark olduğu, mezun oldukları lise türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: Müzik Öğretmenliği, Bireysel Çalgı, Klasik Gitar, Performans, Öz-yeterlik.

ABSTRACT: In this research of classical guitar education within the scope of individual instrument training course, classical guitar performance of students have been studied in terms of variables that include self-sufficiency beliefs, gender, the type of high school they graduated from, the university where they study, class they are attending, age that they started playing classic guitar and daily classical guitar practice time. The study group of this research consists of 2017-2018 academic year's first, second, third and fourth grade classical guitar students in the undergraduate programs of the Faculty of Education, Department of Fine Arts Education, Department of Music Teaching, from the universities of Marmara University, Ondokuz Mayıs University, Karadeniz Teknik University, Balıkesir University, Abant İzzet Baysal University and Harran University. A total of 80 students participated in the research. The research is a descriptive study in which the survey model was used in order to reveal students' self-efficacy beliefs. In research, with the Personal Information Form that developed by researcher for the purpose of determining the demographic characteristics of classical guitar students, the Self-Efficacy Scale of Musical Instrument Performance developed by Girgin (2015) was used to determine classical guitar performance self-efficacy belief levels. According to the data obtained as a result of the research, there is a significant difference in classical guitar students' classical guitar performance self-efficacy beliefs according to the variables of gender, the university where they study, class they are attending, age that they started playing classic guitar and daily classical guitar practice time, on the other hand it was concluded that there was no statistically significant difference due to the variable of the type of high school they graduated from.

Keywords: Musical Teaching, Individual Instrument, Classical Guitar, Performance, Self-Efficacy

Bu makaleye atıf vermek için:
Ak, Ö., Can A. A. ve Özdemir, M. (2022). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin çalgı performansı öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (klasik gitar örneği), *Trakya Eğitim Dergisi, 12*(1), ss. 72-91

Cite this article as:
Ak, Ö., Can A. A. & Özdemir, M. (2022). Investigation of musical teaching students' instrument performance self-efficacy beliefs from the point of several variables (classical guitar example), *Trakya Journal of Education, 12*(1), pp. 72-91

* Bu çalışma 02.07.2018 tarihinde tamamlanan yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır.

[1] Müzik Öğretmeni, İnönü Ortaokulu, Bağcılar-İstanbul/Türkiye, e-mail: ozcanakk@gmail.com, ORCID 0000-0003-2247-7881
[2] Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul/Türkiye, e-mail: acan@marmara.edu.tr, ORCID 0000-0001-9332-0385
[3] Dr. Öğr. Ü., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Tekirdağ/Türkiye, e-mail: muhittinozdemir@nku.edu.tr, ORCID 0000-0001-7438-2636

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Self-efficacy belief of the individual and the level of this belief creates an intuitive situation in which the individual determines what he/she can and can't do. Pajares (1996) remarks that the development and usage of self-efficacy belief based on an intuitive process, an individual's interpretation of the outcome of a job, thereafter used in the information and development of his/her belief in his/her abilities to perform a similar job. The intuitive process in point becomes more understandable and measurable especially in performance-based works such as playing an instrument. Therefore, the fact of taking the self-efficacy belief which underlies performance success and a high level of self-efficacy belief bring along top performance success, explain the reasons why the performance success of students with the same knowledge and skill levels differ.

Bandura (1977) states that, before performing a behaviour, individuals have optimistic or pessimistic thoughts about the behaviour depending on their self-efficacy level; this also affects their preparation for the behaviour. The low or high self-efficacy belief of the individual directly affects the performance. Bandura (1993) also states that the individuals who have insufficient self-efficacy belief do not give themselves completely on the process of education, they have less willingness to learn, do not want to face with the difficulties and do not make enough effort to overcome this situation. Schunk (1995) marks that the individuals with high self-efficacy belief make more effort and work longer in achieving a job than the ones who have insufficient self-efficacy belief.

In order to achieve expertise in a specific field, it is accepted that doing long-term studies, being self-disciplined and making effort become compulsory especially in music education and as a part of this, playing an instrument. Instrument training is a process that aiming for not only gaining students knowledge, skills and musical values related to playing an instrument, but also gaining students a sense of competence by the help of performance-based activities like concerts, audition. In this whole process, the individual's self-efficacy belief is extremely effective in playing an instrument 'well', thanks to the discipline and effort it provides. Classical guitar education constitutes one dimension of the individual instrument training course, which is under the field of music teaching and is included in the field education courses.

A successful performance on classical guitar can only be achieved after a planned, regular and patient study. Therefore, the working process is shaped positively through the effect of high level of self-efficacy belief. Increasing performance success is also about questioning the student's self-efficacy beliefs, as well as identifying the right studies that will carry the student's level one step further at a time, by the expert educators in the field.

In this research conducted in this direction, in the classical guitar training, which was carried out within the scope of music teaching individual instrument training course, the examination of students' classical guitar performance self-efficacy beliefs in terms of various variables *(gender, high school they graduated from, university they studied, class they are currently attending, age of starting classical guitar and classical guitar study periods)* was considered as a problem situation, it was aimed to determine how these variables affect their self-efficacy beliefs and in order to contribute to classical guitar education, the following answers were sought for questions;

1. Is there a significant difference between the classical guitar performance self-efficacy beliefs of the students according to their gender?
2. Is there a significant difference between the classical guitar performance self-efficacy beliefs of the students according to the type of high school they graduated from?
3. Is there a significant difference between the classical guitar performance self-efficacy beliefs of the students according to the universities where they are studying?
4. Is there a significant difference between the classical guitar performance self-efficacy beliefs of the students according to the classes they are attending?
5. Is there a significant difference between the classical guitar performance self-efficacy beliefs of the students according to the ages that they started playing classic guitar?
6. Is there a significant difference between the classical guitar performance self-efficacy beliefs of the students according to daily classical guitar practice time?

Research Model

In the research, survey model was applied. 'Survey models are research approaches that aim to describe a past or present situation as it exists. The event, individual or object subject to the research is tried to be defined in its own conditions and as it is' (Karasar, 2009, p.7).

Study Group

The study group of this research *(N=80)* consists of 2017-2018 academic year's I, II., III. and IV. grade classical guitar students that were continuing his/her classical guitar raining in the undergraduate programs of the Faculty of Education, Department of Fine Arts Education, Department of Music Teaching, from the universities of Marmara University, Ondokuz Mayıs University, Karadeniz Teknik University, Balıkesir University, Abant İzzer Baysal University and Harran University.

Data Collection Tools

In this research, 'Personal Information Form', in order to collect students' demographic information, and 'The Self-Efficacy Scale of Musical Instrument Performance', developed by Girgin (2015), in order to determine classical guitar performance self-efficacy belief levels, were used.

Data Analysis

The collected data were analysed with the SPSS 21 statistics program. At this stage firstly, frequency and percentage distributions were omitted to reveal the demographic characteristics of the people covered by the research and for the total scores of the scale x, ss, Sh_x values were located. Afterwards, difference tests were used to determine whether the participants' instrument performance self-efficacy beliefs differ according to the independent variables. In this frame, *non-parametric Kruskal Wallis-H test* for variables consisting of three or more categories, *non-parametric Mann Whitney U test* for those whose results are found to be significant in order to determine the sources of the differences, and again *non parametric Mann Whitney U test* for variables with 2 categories were used.

Results

According to the data obtained as a result of the research, there is a significant difference in classical guitar students' classical guitar performance self-efficacy beliefs according to the variables of gender, the university where they study, class they are attending, age that they started playing classic guitar and daily classical guitar practice time, on the other hand it was concluded that there was no statistically significant difference due to the variable of the type of high school they graduated from.

GİRİŞ

Uzmanlığın şart olduğu belirli bir alana yönelik, bireyin sahip olduğu bilgi ve becerileri yargılama biçimleri, diğer bir deyişle öz-yeterlik inançları, ilk kez Bandura (1977) tarafından tanımlanmıştır. Bandura (1986, s.319) öz-yeterlik inancını bireyin, belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri organize edip, başarılı şekilde yapma yeteneğine dair yargısı olarak tanımlamıştır. Öz-yeterlik kavramı ile ilgili başta psikoloji alanı olmak üzere, eğitim alanında da pek çok araştırma yapılmış, söz konusu araştırmalar çoğunlukla öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının incelenmesine yönelik gerçekleştirilmiştir. (Bartel ve Cameron, 2002; McCormick ve McPherson, 2003; Ritchie ve Williamon, 2007; Zelenak, 2011; Yenice, 2012; Ekinci, 2013; Şeker; 2014; Tokinan, 2014; Yokuş, 2014; Yağcı ve Aksoy, 2015; Kaya, 2016; Coşkun, 2017).

Bireyin sahip olduğu öz-yeterlik inancı ve bu inancın seviyesi, bireyin neleri yapıp, neleri yapamayacağını belirlemesi konusunda sezgisel bir durum yaratır. Pajares (1996), öz-yeterlik inancının gelişimi ve kullanımının sezgisel bir sürece dayandığını, bireyin yaptığı bir işin sonucuna ilişkin yorumunu, sonrasında benzer bir işi gerçekleştirebilme konusunda sahip olduğu yeteneklerine olan inancının oluşumunda ve geliştirilmesinde kullandığını belirtmiştir. Özellikle bir enstrüman çalmak gibi performansa dayalı işlerde, söz konusu olan sezgisel süreç daha anlaşılır ve ölçülebilir bir hal alır. Dolayısıyla, performans başarısının temelinde öz-yeterlik inancının yer alması ve yüksek seviyede bir öz-yeterlik inancının, üst düzey performans başarısını da beraberinde getirmesi, aynı bilgi ve beceri düzeyine sahip öğrencilerin performans başarıları arasındaki farklılıklarının nedenini açıklamaktadır.

Bandura (1977) bireylerin bir davranışı gerçekleştirmeden önce, öz-yeterlik düzeylerine bağlı olarak, davranışla ilgili iyimser ya da kötümser düşüncelere sahip olduklarını; bunların da davranışa hazırlanmalarını etkilediği belirtmektedir. Bireyin sahip olduğu öz-yeterlik inancının düşük ya da yüksek olması yapılan işi doğrudan etkilemektedir. Bandura (1993), öz-yeterlik inancı yetersiz olan bireylerin, öğretim sürecine kendilerini tamamen vermediklerini, öğrenme isteklerinin az olduğunu, zorluklarla karşılaştıklarında yüzleşmek istemediklerini ve bu durumun üstesinden gelmek için yeterince çaba sarf etmediklerini belirtmiştir. Schunk (1995), öz-yeterlik inancı yüksek olan bireylerin ise bir işi başarmada öz-yeterlik algısı yetersiz olan kişilere göre daha fazla çaba gösterdiklerini ve daha uzun süre çalıştıklarını belirtmiştir.

Belirli bir alanda uzmanlığa kavuşmak için, uzun süreli çalışmalar yapmanın, disiplinli davranmanın ve çaba göstermenin gerekliliği, özellikle müzik eğitimi ve müzik eğitiminin bir parçası olan çalgı eğitiminde zorunlu sayılmaktadır. Çalgı eğitimi, öğrencilere bir çalgı çalmaya ilişkin bilgi, beceri ve müzikal değerlerin yanı sıra konser, dinleti gibi performansa dayalı etkinlikler sayesinde yeterlik duygusunun da kazandırılmasının amaçlandığı bir süreçtir. İşte tüm bu süreçte bireyin öz-yeterlik inancı, sağladığı disiplin ve çaba sayesinde, bir çalgıyı "iyi" çalmasında son derece etkilidir.

Müzik öğretmenliği alan ve alan eğitimi dersleri kapsamında yer alan bireysel çalgı eğitimi dersinin bir boyutunu klasik gitar eğitimi oluşturur. Yokuş (2009, s.19), klasik gitar eğitimini, gitar ile ilgili bilgi, beceri ve teknikleri öğrenebilme ve geliştirebilme, çalgıyı etkin kullanabilme ve mesleki anlamda yetkinleşme becerilerini kapsayan bir eğitim süreci olarak tanımlamıştır. Bandura (1997) öz-yeterlik inancının, bir amaç için harcanan çaba, ortaya konan azim ve sabrı etkilediğini belirtmiştir. Elmas (1994), gitar çalmayı öğrenebilmek için her şeyden önce gitarı sevmenin ve öğrenmeye karşı istekli bir tavır sergilemenin önemli olduğunu, klasik gitar çalmayı öğrenmek için bireyin, sistemli ve planlı bir çalışma düzeni içerisinde kararlı ve sabırlı bir şekilde çalışmalarını gerçekleştirmesinin gerekli olduğunu ifade etmiştir. Klasik gitarda başarılı bir performans ancak planlı, düzenli ve sabırla yürütülen bir çalışma süreci sonunda gerçekleşir, dolayısıyla çalışma süreci, yüksek düzeyde öz-yeterlik inancının yarattığı etki sayesinde olumlu yönde şekillenir. Performans başarısının artırılması, alanında uzman eğitimcilerin öğrencinin seviyesini her seferinde bir adım daha ileriye taşıyacak doğru çalışmaları belirlemesi ile birlikte, öğrencinin öz-yeterlik inançlarının sorgulanması ile de ilgilidir.

Bu doğrultuda yapılan bu araştırmada, müzik öğretmenliği bireysel çalgı eğitimi dersi kapsamında gerçekleştirilen klasik gitar eğitiminde, öğrencilerin klasik gitar performansı öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler *(cinsiyet, mezun oldukları lise, öğrenim gördükleri üniversite, devam etmekte oldukları sınıf, klasik gitara başlama yaşı ve klasik gitar çalışma süreleri)* açısından incelenmesi problem durumu olarak ele alınmış, söz konusu değişkenlerin öz-yeterlik inançlarını ne düzeyde etkilediğinin belirlenmesi hedeflenmiş ve klasik gitar eğitimine katkı sağlamak amacıyla şu sorulara cevap aranmıştır;

1. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?
2. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?
3. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelere göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Öğrencilerin devam etmekte oldukları sınıfa göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?
5. Öğrencilerin klasik gitara başlama yaşlarına göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?
6. Öğrencilerin günlük klasik gitar çalışma sürelerine göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesi açıklanmıştır.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, tarama modeli uygulanmıştır. "Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır" (Karasar, 2009, s.7).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu *(N=80)* 2017-2018 eğitim-öğretim yılında, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Harran Üniversitesi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi ve Balıkesir Üniversitesi'nin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında bireysel çalgı eğitimi dersi kapsamında klasik gitar eğitimine devam eden I. II. III. ve IV. sınıf klasik gitar öğrencileri oluşturmaktadır.

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerine ait demografik verilerin frekans ve yüzde dağılımları aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 1.
Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	*f*	%
Kadın	27	33,8
Erkek	53	66,3
Toplam	80	100,0

Tablo 2.
Öğrencilerin Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Dağılımı

Lise Türü	*f*	%
Güzel Sanatlar Lisesi	44	55,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	4	5,0
Genel Lise	23	28,8
Diğer Lise Türleri	9	11,3
Toplam	80	100,0

Tablo 3.
Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Dağılımı

Üniversite	*f*	%
Marmara Üniversitesi (Ü1)	13	16,3
Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Ü2)	9	11,3
Karadeniz Teknik Üniversitesi (Ü3)	14	17,5
Balıkesir Üniversitesi (Ü4)	14	17,5
Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Ü5)	10	12,5
Harran Üniversitesi (Ü6)	20	25,0
Toplam	80	100,0

Tablo 4.
Öğrencilerin Devam Etmekte Oldukları Sınıfa Göre Dağılımı

Sınıf	*f*	%
1. Sınıf	19	23,8
2. Sınıf	22	27,5
3. Sınıf	15	18,8
4. Sınıf	24	30,0
Toplam	80	100,0

Tablo 5.
Öğrencilerin Klasik Gitara Başlama Yaşına Göre Dağılımı

Başlama Yaşı	*f*	%
14-16 Yaş Arası	39	48,8
17-19 Yaş Arası	22	27,5
20 Yaş ve Sonrası	19	23,8
Toplam	80	100,0

Tablo 6.
Öğrencilerin Günlük Çalışma Sürelerine Göre Dağılımı

Çalışma Süresi	*f*	%
1 Saatten Az	15	18,8
1 Saat	36	45,0
2 Saat	16	20,0
2 Saatten Fazla	13	16,3
Toplam	80	100,0

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, öğrencilerin demografik bilgilerine ulaşmak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", klasik gitar performans başarısı öz-yeterlik inancını ölçmeye yönelik Girgin (2015) tarafından geliştirilen "Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği" uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlenmesi

Elde edilen veriler, SPSS 21 istatistik programı ile çözümlenmiştir. Bu aşamada öncelikle, araştırma kapsamındaki kişilerin demografik özelliklerini ortaya koymak için frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmış ve ölçeğin toplam puanları için, $\overline{x}$, ss, Sh_x değerleri saptanmıştır. Sonrasında katılımcıların çalgı performansı öz-yeterlik inançlarının bağımsız değişkenlere göre değişip değişmediğini belirlemek için fark testleri kullanılmıştır. Bu çerçevede; üç ve daha fazla kategoriden oluşan değişkenler için *non-parametrik Kruskal Wallis-H testi*, sonucu anlamlı bulunan farklılıklarda, farklılıkların kaynaklarını belirlemek üzere *non parametrik Mann Whitney U testi* ve 2 kategorili değişkenler için ise yine *non parametrik Mann Whitney U testi* kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde, ölçekten elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu çerçevede öncelikle ölçeğin toplam ve her bir alt boyutuna *(kendini yeterli görme, kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergeler*) dair elde edilen ortalama ve standart sapma değerleri gösterilmiştir. Daha sonra ölçeğin toplam ve her bir alt boyut puan ortalamalarının bağımsız değişkenlerine göre *(cinsiyet, klasik gitara başlama yaşı, mezun olunan lise türü, devam etmekte olunan sınıf, günlük klasik gitar çalışma süresi ve öğrenim görülmekte olan üniversite)* değişip değişmediğini tespit etmek için yapılan istatistiksel analiz bulgularına yer verilmiştir

Tablo 7.
Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği Toplam ve Alt Boyutlarına Ait Örneklem Sayısı, Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri

Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği	*N*	$\overline{x}$	*SS*	Sh_x
Kendini Yeterli Görme	80	2,86	0,74	0,08
Kendini Yetersiz Görme	80	2,55	0,89	0,09
Psikolojik Göstergeler	80	2,89	0,80	0,09
Toplam	80	3,07	0,07	0,68

Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği alt boyutlarından elde edilen puanlara ilişkin veri sayısı *(N)*, aritmetik ortalama *(x)*, standart sapma *(ss)* ve ortalamanın standart hata değerleri (*Sh_x*) sunulmuştur. Bu noktada, öncelikle her bir alt boyutu oluşturan maddeler toplanarak madde sayısına bölünmüş ve alt boyut ortalama puanları elde edilmiştir. Daha sonra kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergeler alt boyut maddeleri ters çevrilerek kendini yeterli görme alt boyutundaki maddelerle toplanmış ve elde edilen değer toplam seçenek sayısına bölünmüştür. Böylece ölçeğin toplam ortalama puanı hesaplanmıştır. Bu işlemin yapılmış olmasıyla, ölçekten alınacak yüksek puanlar yüksek *(olumlu)* öz-yeterlik inancını ortaya koyar hale getirilmiştir.

1. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 8.
Örneklem Grubunun Öz-yeterlik İnancı Ölçeği Puanlarının (Toplam ve Tüm Alt Boyutlarıyla) Cinsiyetlerine Göre Değişip Değişmediğini Belirlemek Üzere Yapılan Mann Whitney "U" Sonuçları

	Cinsiyet	N	$\sum_{sira}$	$\overline{x}_{sira}$	*U*	*Z*	*p*
Kendini Yeterli Görme	Kadın	27	32,13	867,50	489,500	-2,304	,021
	Erkek	53	44,76	2372,50			
	Toplam	80					
Kendini Yetersiz Görme	Kadın	27	46,26	1249,00			
	Erkek	53	37,57	1991,00	560,000	-1,588	,112
	Toplam	80					
	Kadın	27	46,17	1246,50	562,500	-1,563	,118
	Erkek	53	37,61	1993,50			

Psikolojik Göstergeler	Toplam	80					
	Kadın	27	32,22	870,00			
Toplam	Erkek	53	44,72	2370,00	492,000	-2,275	,023
	Toplam	80					

"Kadın" ve "erkek" değişkenlerine göre, öğrencilerin öz yeterlik inancı ölçeği puan ortalamalarının *(tüm alt boyutlarıyla beraber)* değişip değişmediğini görmek için yapılan Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin "kendini yeterli görme" alt boyut puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür *(Z=-2,304; P<,050).* Elde edilen bu fark erkek öğrenciler lehine gerçekleşmiştir. Yani erkek öğrencilerin çalgı performansı konusundaki öz yeterlik inancı kendini yeterli görme özellikleri kadınlarınkinden daha yüksektir. Ayrıca ilgili tablo incelendiğinde; öğrencilerin toplam çalgı performansı öz yeterlik inancı puan ortalamalarının da cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür *(Z=-2,275; P<,050).* Toplam puan ortalamaları için elde edilen bu fark da erkek öğrenciler lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir ifadeyle erkek öğrencilerin toplam çalgı performansı öz yeterlik inançları kadınlarınkinden daha yüksektir. Aynı tablo incelendiğinde araştırma kapsamındaki öğrencilerin, ölçeğin "kendini yetersiz görme" ve "psikolojik göstergeler" alt boyut puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre değişmediği bulguna ulaşılmıştır *(P>,050).*

2. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 9.
Öz-yeterlik İnancı Ölçeği (Toplam ve Tüm Alt Boyutlarıyla) Puanlarının, Mezun Olunan Lise Türü Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığı Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Puan	Lise Türü	N	$\bar{x}_{sira}$	x^2	sd	p
Kendini Yeterli Görme	And. G.S ve Spor	44	42,77	1,436	3	,697
	Mesleki ve Tek.	4	44,88			
	Genel Lise	23	36,15			
	Diğer	9	38,56			
	Toplam	80				
Kendini Yetersiz Görme	And. G.S ve Spor	44	39,39	1,247	3	,742
	Mesleki ve Tek.	4	51,25			
	Genel Lise	23	42,04			
	Diğer	9	37,22			
	Toplam	80				
Psikolojik Göstergeler	And. G.S ve Spor	44	37,94	3,759	3	,289
	Mesleki ve Tek.	4	58,25			
	Genel Lise	23	44,04			
	Diğer	9	36,06			
	Toplam	80				
Toplam	And. G.S ve Spor	44	42,77	1,108	3	,775
	Mesleki ve Tek.	4	36,75			
	Genel Lise	23	36,80			
	Diğer	9	40,50			
	Toplam	80				

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği *(toplam ve tüm alt boyutlarıyla)* puan ortalamalarının, mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, grupların sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır *(P>,05).* Bu bulguya göre öğrencilerin çalgı performansı öz yeterlik inancı düzeyleri mezun oldukları lise türüne göre değişmemektedir.

3. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelere göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 10.
Öz-yeterlik İnancı Ölçeği (Toplam ve Tüm Alt Boyutlarıyla) Puanlarının, Öğrenim Görülen Üniversite Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığı Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Puan	Fakülte	N	$\bar{x}_{sira}$	x^2	sd	p
Kendini Yeterli Görme	Ü1	13	51,42	8,380	5	,137
	Ü2	9	40,89			
	Ü3	14	44,57			
	Ü4	14	39,50			
	Ü5	10	44,30			
	Ü6	20	29,18			
	Toplam	80				
Kendini Yetersiz Görme	Ü1	13	34,77	12,205	5	,032
	Ü2	9	37,72			
	Ü3	14	35,36			
	Ü4	14	35,89			
	Ü5	10	33,05			
	Ü6	20	56,03			
	Toplam	80				
Psikolojik Göstergeler	Ü1	13	35,23	8,139	5	,149
	Ü2	9	31,28			
	Ü3	14	35,00			
	Ü4	14	44,89			
	Ü5	10	35,70			
	Ü6	20	51,25			
	Toplam	80				
Toplam	Ü1	13	50,08	10,877	5	,054
	Ü2	9	45,89			
	Ü3	14	43,86			
	Ü4	14	40,07			
	Ü5	10	46,85			
	Ü6	20	26,63			
	Toplam	80				

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, öğrenim görülen üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, "kendini yetersiz görme" alt boyut puan ortalamalarının öğrenim görülen üniversiteye göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür *(P<,050).* Bu farkın kaynağını görmek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçlarına bakıldığında farkların; Ü1'de öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü1'de öğrenim görenler lehine *(Z=-2,511; U=153,000)*, Ü2'de öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü2'de öğrenim görenler lehine *(Z=-2,523; U=163,000)*, Ü3'te öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü3'te öğrenim görenler lehine *(Z=-2,545; U=172,500)*, Ü4'te öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü4'te öğrenim görenler lehine *(Z=-2,653; U=169,500)* ve Ü5'te öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü5'te öğrenim görenler lehine *(Z=-2,672; U=39,500)* olduğu belirlenmiştir. Tüm bu bulgulara göre Ü6'da öğrenim görenlerin kendini yetersiz görme puanları diğer üniversitelerde öğrenim görenlerden daha yüksektir.

Yapılan analizlere göre öğrencilerin çalgı performansı öz yeterlik inancı toplam ve "kendini yeterli görme" ile "psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının öğrenim görülen üniversite değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır *(P>,05).*

4. Öğrencilerin devam etmekte oldukları sınıfa göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 11.
Öz-yeterlik İnancı Ölçeği (Toplam ve Tüm Alt Boyutlarıyla) Puanlarının, Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığı Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Puan	Sınıf	N	$\bar{x}_{sira}$	x^2	sd	p
Kendini Yeterli Görme	1. Sınıf	19	39,16	,248	3	,969
	2. Sınıf	22	39,73			
	3. Sınıf	15	42,87			
	4. Sınıf	24	40,79			
	Toplam	80				
Kendini Yetersiz Görme	1. Sınıf	19	43,97	1,846	3	,605
	2. Sınıf	22	34,95			
	3. Sınıf	15	42,27			
	4. Sınıf	24	41,73			
	Toplam	80				
Psikolojik Göstergeler	1. Sınıf	19	46,97	8,349	3	,039
	2. Sınıf	22	28,50			
	3. Sınıf	15	44,23			
	4. Sınıf	24	44,04			
	Toplam	80				
Toplam	1. Sınıf	19	36,03	1,716	3	,633
	2. Sınıf	22	45,23			
	3. Sınıf	15	41,37			
	4. Sınıf	24	39,17			
	Toplam	80				

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, "psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür *(P<,050).* Bu farkın kaynağını görmek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçları incelendiğinde farkların; 1. sınıflar ile 2. sınıflar arasında 1. sınıflar lehine *(Z=-2,607; U=110,000)* olduğu saptanmıştır. Bu bulguya göre 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin "psikolojik göstergeler" alt boyut puanları 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde daha yüksektir. Başka bir ifadeyle 1. sınıf öğrencileri daha fazla olumsuz psikolojik göstergelere sahiptir. Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçlarına göre bu alt boyut için diğer sınıf kategorileri arasındaki farklar anlamlı değildir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği toplam ve kendini yeterli görme ile kendini yetersiz görme alt boyut puan ortalamalarının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, grupların sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır *(P>,05).*

5. Öğrencilerin klasik gitara başlama yaşlarına göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 12.
Öz-yeterlik İnancı Ölçeği (Toplam ve Tüm Alt Boyutlarıyla) Puanlarının, Klasik Gitara Başlama Yaşı Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığı Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Puan	Başlama yaşı	N	$\bar{x}_{sira}$	x^2	sd	p
Kendini Yeterli Görme	14-16 yaş	39	44,01	8,396	2	,015
	17-19 yaş	22	28,48			
	20 yaş ve üstü	19	47,21			
	Toplam	80				
Kendini Yetersiz Görme	14-16 yaş	39	34,76	5,206	2	,074
	17-19 yaş	22	48,39			
	20 yaş ve üstü	19	43,16			

	Toplam	80				
Psikolojik Göstergeler	14-16 yaş	39	39,12	,677	2	,713
	17-19 yaş	22	43,95			
	20 yaş ve üstü	19	39,34			
	Toplam	80				
Toplam	14-16 yaş	39	45,04	6,890	2	,032
	17-19 yaş	22	29,45			
	20 yaş ve üstü	19	43,97			
	Toplam	80				

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz yeterlik inancı puan ortalamalarının, klasik gitara başlama yaşı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, "kendini yeterli görme" alt boyut puan ortalamalarının gitara başlama yaşına göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür *(P<,050).* Bu farkın kaynağını görmek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçlarına bakıldığında farkların; gitara 14-16 yaş arasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında 14-16 yaş arasında başlayanlar lehine *(Z=-2,499; U=263,000)* ve gitara 20 yaş ve sonrasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında 20 yaş ve sonrasında başlayanlar lehine *(Z=-2,581; U=110,500)* olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre klasik gitara 17-19 yaş arasında başlayanların kendini yeterli görme puanları hem 14-16 yaş arasında hem de 20 yaş ve sonrasında gitara başlayanlardan daha düşüktür.

Aynı tablo incelendiğinde öğrencilerin toplam çalgı performansı öz yeterlik inancı puan ortalamalarının da klasik gitara başlama yaşına göre anlamlı düzeyde değiştiği saptanmıştır *(P<,050).* Yine bu farkın kaynağını görmek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" (Benferonni Düzeltmeli) sonuçlarına bakıldığında farkların; gitara 14-16 yaş arasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında 14-16 yaş arasında başlayanlar lehine *(Z=-2,442; U=266,500)* ve gitara 20 yaş ve sonrasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında 20 yaş ve sonrasında başlayanlar lehine *(Z=-2,107; U=128,500)* olduğu görülmüştür. Bu bulgulara göre klasik gitara 17-19 yaş arasında başlayanların toplam çalgı performansı öz yeterlik inançları hem 14-16 yaş arasında hem de 20 yaş ve sonrasında gitara başlayanlardan daha düşüktür.

Yapılan analizlere göre öğrencilerin "kendini yetersiz görme" ve "psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının klasik gitara başlama yaşına göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir *(P>,05).*

6. Öğrencilerin günlük klasik gitar çalışma sürelerine göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 13.

Öz-yeterlik İnancı Ölçeği (Toplam ve Tüm Alt Boyutlarıyla) Puanlarının, Günlük Klasik Gitar Çalışma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığı Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Puan	Çalışma Süresi	N	$\bar{x}_{sira}$	x^2	sd	p
Kendini Yeterli Görme	1 Saatten Az	15	38,27	15,921	3	,001
	1 Saat	36	31,65			
	2 Saat	16	46,38			
	2 Saatten Fazla	13	60,35			
	Toplam	80				
Kendini Yetersiz Görme	1 Saatten Az	15	41,53	9,121	3	,028
	1 Saat	36	47,51			
	2 Saat	16	35,44			
	2 Saatten Fazla	13	26,12			
	Toplam	80				
Psikolojik Göstergeler	1 Saatten Az	15	38,83	6,314	3	,097
	1 Saat	36	47,29			
	2 Saat	16	33,69			
	2 Saatten Fazla	13	32,00			
	Toplam	80				
Toplam	1 Saatten Az	15	39,90	15,838	3	,001
	1 Saat	36	30,89			
	2 Saat	16	47,81			
	2 Saatten Fazla	13	58,81			

Toplam	80	

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, günlük gitar çalışma süresi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, "kendini yeterli görme" alt boyut puan ortalamalarının günlük gitar çalışma süresine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür *(P<,050).* Bu farkın kaynağını görmek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçlarına bakıldığında farkların; günlük 1 saat gitar çalışanlar ile günlük 2 saat çalışanlar arasında 2 saat çalışanlar lehine *(Z=-2,208; U=177,000)* ve günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine *(Z=-3,631; U=740,000)* olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre günlük 1 saat gitar çalışanların kendini yeterli görme puanları hem 2 saat hem de 2 saatten fazla çalışanlardan daha düşüktür.

Aynı analizler ele alındığında; öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, günlük gitar çalışma süresi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, "kendini yetersiz görme" alt boyut puan ortalamalarının da günlük gitar çalışma süresine göre anlamlı düzeyde değiştiği belirlenmiştir *(P<,050).* Bu farkın kaynağını belirlemek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçları incelendiğinde farkların; günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine *(Z=-2,775; U=112,000)* olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre günlük 1 saat gitar çalışanların kendini yetersiz görme puanları 2 saatten fazla çalışanlardan daha yüksektir.

Diğer yandan analizler ele alındığında; öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı toplam puan ortalamalarının, günlük gitar çalışma süresi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan Kruskal Wallis-H Testi sonucuna göre, anlamlı bir farklılık olduğu geörülmüştür *(P<,050).* Bu farkın kaynağını belirlemek için yapılan tamamlayıcı Mann Whitney "U" *(Benferonni Düzeltmeli)* sonuçları incelendiğinde farkların; günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saat çalışanlar arasında 2 saat çalışanlar lehine *(Z=-2,480; U=829,000),* günlük 1 saatten az çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine *(Z=-2,352; U=166,500)* ve günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine *(Z=-3,467; U=747,000)* olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre günlük 2 saatten fazla gitar çalışanların toplam performans öz yeterlik puanları hem 1 saatten az hem de 1 saat çalışanlardan daha yüksektir.

Yapılan analizlere göre öğrencilerin "psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının günlük gitar çalma süresi değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir *(P>,05).*

Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeğinin Toplam ve Tüm Alt Boyut Puanları Arasındaki İlişkilere Yönelik Bulgular

Tablo 14.

Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği Toplam ve Tüm Alt Boyut Puanlarının Arasındaki İlişkiler

Çalgı Performansı Öz-yeterlik İnancı Ölçeği Alt Boyutları		Toplam	Kendini Yeterli Görme	Kendini Yetersiz Görme	Psikolojik Göstergeler
Toplam	r		,903**	-,889**	-,761**
	p		,000	,000	,000
	N		80	80	80
Kendini Yeterli Görme	r			-,687**	-,471**
	p			,000	,000
	N			80	80
Kendini yetersiz Görme	r				,657**
	p				,000
	N				80
Psikolojik Göstergeler	r				
	p				
	N				

Tablo 14'de görüldüğü üzere, çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını test etmek için yapılan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi sonucunda ölçeğin toplam puanları ile kendini yeterli görme puanları arasında pozitif yönde anlamlı, toplam puanlar ile kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergeler alt boyut puanları arasında ise negatif yönde güçlü anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür *(p<,001).* Diğer yandan alt boyutlar arasındaki ilişkiler ele alındığında; kendini yeterli görme alt boyut puanları ile kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergeler alt boyut puanları arasında negatif yönde güçlü anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir *(p<,001).* Son olarak; katılımcıların kendini yetersiz görme alt boyut puanları ile psikolojik göstergeler alt boyut puanları arasında ise pozitif yönde güçlü anlamlı ilişkiler olduğu saptanmıştır *(p<,001).* Tüm bu bulgulara göre, öğrencilerin çalgı performanslarına dair algıları kendini yeterli görme yönünde artıkça kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergelere dair puanları azalmaktadır.

Tablo 15.
Öğrencilerin Kendini Yeterli Görme Alt Boyutunu Oluşturan Maddelere Verdikleri Cevapların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerlerinin Dağılımı

	Kendini Yeterli Görme Alt Boyut Maddeleri	$\bar{x}$	**SS**
2.	Çalgı performansımdaki başarımdan dolayı bir etkinlik düzenleneceği zaman etkinlikte yer alacak kişiler arasında çevremdekilerin aklına gelen ilk isimlerden biriyimdir.	2,88	,96
6.	Çalgı performansımın mesleki yaşamımda etkili olarak kullanabileceğim düzeyde olduğunu düşünüyorum.	3,38	1,16
8.	Çalgı performansı konusunda özel bir yeteneğim olduğunu düşünüyorum.	3,28	1,03
9.	Çalgı performansı konusunda çevremdeki pek çok kişiden iyiyim.	2,88	,92
11.	Çalgı performansımın akademik kariyer yapabilecek düzeyde olduğunu düşünüyorum.	2,67	1,12
16.	Çalgı performansımın yarışmalara katılabilecek düzeyde olduğunu düşünürüm.	2,48	1,06
17.	Çalgı performansımdaki başarımdan dolayı çevremdekilerin benden beklentisi çoktur.	2,95	,99
18.	Çalgı performansı konusunda bölümdeki en başarılı öğrencilerden biri olduğumu düşünüyorum.	2,47	1,06
19.	Arkadaşlarım için zor olan eserleri çalmak benim için çok kolaydır.	2,81	,96
20.	Çalgı performansı sergileyeceğim bir etkinlik düzenlemek benim için çok kolay bir iştir.	2,76	,99

Tablo 15'de de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği *"kendini yeterli görme"* alt boyut maddelerine verdikleri yanıtlara dair aritmetik ortalamalar ele alındığında, bu alt boyuta dair en düşük ortalamanın "*Çalgı performansı konusunda bölümdeki en başarılı öğrencilerden biri olduğumu düşünüyorum*", en yüksek ortalamanın ise "*Çalgı performansımın mesleki yaşamımda etkili olarak kullanabileceğim düzeyde olduğunu düşünüyorum*" maddesine ait olduğu görülmektedir.

Tablo 16.
Öğrencilerin Kendini Yetersiz Görme Alt Boyutunu Oluşturan Maddelere Verdikleri Cevapların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerlerinin Dağılımı

	Kendini Yetersiz Görme Alt Boyut Maddeleri	$\bar{x}$	**SS**
1.	Çalgı performansım konusunda yeterli olmadığımı düşünürüm.	2,88	1,19
3.	Çalgı performansımı sergileyeceğim etkinliklerde kendimi yeterli hissetmediğim için kolay eserleri çalmayı tercih ederim.	3,20	1,19
4.	Çalgı performansımı çevremdekiler dinlemek istediğinde kendimi yeterli hissetmediğim için genellikle performansımı sergilemek istemem.	3,32	1,26
13.	Çalgı performansı konusunda başarılı olmanın benim için imkansız olduğunu düşünüyorum.	4,22	,98
15.	Çalgı performansı konusunda arkadaşlarım kadar başarılı değilim.	3,61	1,11

Tablo 16 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği *"kendini yetersiz görme"* alt boyut maddelerine verdikleri yanıtlara dair aritmetik ortalamalara bakıldığında, bu alt boyuta dair en düşük ortalamanın *(en iyimser maddenin)* "*Çalgı performansım konusunda yeterli olmadığımı düşünürüm***"**, en yüksek ortalamanın ise (en kötümser maddenin) „*Çalgı performansı konusunda başarılı olmanın benim için imkansız olduğunu düşünüyorum"* maddeleri oldukları göze çarpmaktadır.

Tablo 17.

Öğrencilerin Psikolojik Göstergeler Alt Boyutunu Oluşturan Maddelere Verdikleri Cevapların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerlerinin Dağılımı

	Psikolojik Göstergeler	$\overline{X}$	SS
5.	Çalgı performansım sırasında küçük hatalar yapmaktan korkarım.	2,86	1,35
7.	Kendi çalgı performansımı benimle aynı yeteneğe sahip olan kişilerle karşılaştırırım.	2,88	1,21
10.	Çalgı performansım konusunda olumsuz bir durumla karşılaşsam hemen yılgınlığa düşerim.	3,57	1,15
12.	Çalgı performansımı sergileyeceğim etkinliklerden önce sinirli ve gergin olurum.	3,30	1,09
14.	Çalgı performansım sırasında başarısız olacağımı düşündüğüm için çok heyecanlanıyorum.	2,91	1,18

Tablo 17 ele alındığında, araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği *"psikolojik göstergeler"* alt boyut maddelerine verdikleri yanıtlara dair aritmetik ortalamalara bakıldığında, bu alt boyuta dair en düşük ortalamanın *(en iyimser maddenin)* "*Çalgı performansım sırasında küçük hatalar yapmaktan korkarım*, en yüksek ortalamanın ise *(en kötümser maddenin) Çalgı performansım konusunda olumsuz bir durumla karşılaşsam hemen yılgınlığa düşerim"* maddeleri oldukları göze çarpmaktadır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

1. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Araştırmaya katılan kişilerin çalgı performansı öz-yeterlik inançlarının cinsiyetlerine göre değişip değişmediğini belirlemek amacıyla yapılan analiz sonuçlarına göre;

- Öğrencilerin öz-yeterlik inancı "kendini yeterli görme" alt boyut puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür.
- Elde edilen bu fark erkek öğrenciler lehine gerçekleşmiştir. Başka bir deyişle, erkek öğrencilerin çalgı performansı konusundaki öz-yeterlik inancı, kendini yeterli görme özellikleri kadınlarınkinden daha yüksek olarak bulunmuştur.
- Ayrıca sonuçlara bakıldığında, öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı toplam puan ortalamalarının da cinsiyetlerine göre erkeklerin lehine anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür. Diğer bir ifadeyle erkek öğrencilerin toplam çalgı performansı öz-yeterlik inançları kadınlarınkinden daha yüksektir.
- Aynı tablo incelendiğinde araştırma kapsamındaki öğrencilerin, ölçeğin "kendini yetersiz görme" ve "psikolojik göstergeler" alt boyut puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Günümüzde kültür düzeyi yüksek ve sanat eğitimlerine bakış açısı pozitif ailelerin varlığı gün geçtikçe artmaktadır. Sanat eğitimleri konusunda, ailenin kültür düzeyi, sanata bakış açısı ve refah seviyesi göz ardı edilemeyecek bir etken olarak düşünülmektedir. Özellikle gelir düzeyi yüksek ailelerin, çocuklarının eğitimi için tercih ettikleri birçok özel okulun kültür-sanat aktiviteleri oluşturması ve müzik kulübü içerisinde çalgı eğitimi vermesinden ötürü, öğrencilerin çalgıyla tanışma yaşlarının geçmiş yıllara göre daha erken yaşlara çekilme olanağı oluşmuştur. Yaygın ve örgün eğitim veren kurumlarda, çocuklarını sanat eğitimi konusunda yönlendiren ailelerin kız çocuklarını, ağırlıklı olarak bale, piyano ve keman eğitimine yönlendirdikleri söylenebilir. Bireysel çalgı eğitiminde tercih edilen popüler çalgılardan biri klasik gitardır. Bu üç çalgı arasında, klasik gitarın keman ve piyanoya oranla daha çok fiziki kuvvet gerektiren bir çalgı olduğu söylenebilir. Dolayısıyla küçük yaşta klasik gitar eğitimine başlayan kız öğrenciler başta olmak üzere, genel anlamda klasik gitar eğitimi sürecinde karşılaşılabilecek bu tip zorluklar, öğrencilerin klasik gitar performanslarını ve performans öz-yeterlik inanç düzeylerini olumsuz yönde etkileyebilir.

Ülkemizde çalgı performansı, genel hatlarıyla erkeklerin daha baskın şekilde gerçekleştirdiği bir eylemdir. Popüler müzik içerisinde kullanım oranı oldukça yüksek bir çalgı olan klasik gitar, erkeklerin toplumda popüler bir kimlik kazanma ve oluşturma isteklilikleri noktasında daha etkili olabilir. Okul ve eğitim çatısı dışında, kızların ve erkeklerin çalgılarıyla performans sergileme ortamlarında, erkekler arasında müzik grubu oluşturup birlikte müzik yapma, bir müzik grubuna dahil olarak sahne performansları gerçekleştirme gibi eylemlerin, daha fazla olduğu söylenebilir. Genel olarak ailelerin erkek çocuklara, kız çocuklara nazaran ev dışında vakit geçirme, seyahat etme vb. durumlar açısından daha esnek davranışlar sergilemesi, performans olanakları bakımından avantaj olarak görülebilir. Bu gibi örnekler düşünüldüğünde, erkeklerin çalgılarıyla performans olanakları kadınlara göre daha fazla çeşitlilik gösterebilir, onları motive edebilir ve öz-yeterlik inançlarını yükseltebilir.

Araştırma sonuçlarında, kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergeler alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunması, öğrencilerin eğitim hayatlarının devam ediyor olmaları ve kendilerini konuyla ilgili geliştirebilecek imkanlara, erkeklerle eşit şartlarda sahip olmaları kaynaklı olabilir.

Bu araştırma sonuçlarıyla benzerlik gösteren Özmenteş (2014) tarafından yapılan çalışmada, lise ve üniversite düzeyinde mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin, müzik öz-yeterlikleri ve benlik saygıları arasındaki ilişkinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, erkek öğrencilerin öz-yeterlik inanç düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirtilmiş, erkek öğrencilerin öz-yeterlik inançlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ve farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacı bu sonucun sebebini, araştırmanın yapıldığı şehir olan Antalya'nın turizm ve eğlence sektörü bakımından gelişmiş bir yer olması ve bu nedenle erkeklerin, kızlara göre daha fazla sahne deneyimi imkanına sahip olması şeklinde belirtmiştir.

Araştırma sonuçlarının benzerlik gösterdiği bir diğer araştırmada, Erdoğan (2013), bireysel çalgısıyla canlı müzik yapan ve yapamayan müzik öğretmeni adaylarının başarı durumlarının, cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu araştırmıştır. Araştırma sonucunda, çalgısıyla canlı müzik yapan ve yapmayan müzik öğretmeni adaylarının, cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmış, çalgısıyla canlı müzik yapan erkek öğrencilerin, kız öğrencilerden daha fazla sayıda olduğu belirtilmiştir. Araştırmacı, canlı müzik etkinliklerinin öğrencilerin performans konusundaki heyecan faktörünü azaltacağını, sosyal yaşamları içerisinde daha katılımcı bir rol edinmelerini sağlayacağını ifade etmiştir.

2. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Çalışmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği *(toplam ve tüm alt boyutlarıyla)* puan ortalamalarının, mezun olunan lise türü değişkenine göre değişip değişmediğini saptamak amacıyla yapılan istatiksel işlemlere göre, grupların sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu, katılımcıların çalgı performansı öz-yeterlik inancı düzeylerinin mezun oldukları lise türüne göre farklılaşmadığını göstermektedir. Güzel sanatlar liseleri ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin puanlarının birbirine yakın olması, öz-yeterlik inancı düzeylerinin benzer olabileceğini düşündürmektedir.

Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olan öğrencilerin, 4 yıl boyunca MİOY, piyano, koro, bireysel çalgı gibi derslerle ilgili eğitim gördükleri göze alındığında, üniversite döneminde bu derslerle tanışan öğrencilere göre avantajlı oldukları düşünülmektedir. Fakat araştırma sonucunda, öğrencilerin mezun olunan lise türü değişkenine göre çalgı performansı öz-yeterlik inançlarında herhangi bir farklılık bulunmaması ve GSL mezunu öğrencilerin öz-yeterlik inançlarının farklılık yaratmaması dikkat çekmektedir. 4 yıl boyunca bireysel çalgı eğitiminin gerçekleştirildiği GSL kurumlarında, öğrencilerin bireysel çalgılarıyla ilgili tutumları ile öğretmenlerinin eğitimde uyguladıkları yöntem ve haftalık ders programındaki bireysel çalgı eğitimi ders saati açısından, problem içeren durumlar olabileceği düşünülmektedir. Araştırma sonucunda ulaşılan bu sonuç, şaşırtıcı bulunmuş, öğretmenler ve öğrenciler için ayrıca bir önem teşkil etmesi gereken bireysel çalgı eğitimi derslerinin verimliliği konusunda düşündürücü bir tablo ortaya çıkarmıştır.

Milli (2015) tarafından yapılan araştırmada, mezun olunan lise türü değişkeni ile ilgili elde edilen bulgular, bu araştırmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Milli (2015)'nin müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik yeteneğine yönelik öz-yeterlik düzeylerinin, mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelediği araştırmada, müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik yeteneğine yönelik öz-yeterlik düzeylerinin, mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmış, istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulamamıştır. Araştırmacı lise öğrenimi süresince ağırlıklı olarak müzik eğitimi alan Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin müzik yeteneği öz-yeterlik düzeylerinin, diğer lise mezunu öğrencilerine göre daha yüksek çıkmasının beklenildiğini belirtmiş ve ortaya çıkan bu sonucun Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin konuyla ilgili problemleri olduğu kanısı oluşturduğunu ifade etmiştir.

Araştırma sonuçlarının benzerlik gösterdiği bir diğer araştırmada Esin Yürüdür (2014), müzik öğretmeni adaylarının öz-yeterlik düzeylerinin, mezun olduğu okul türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelemiştir. Araştırma sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının öz-yeterlik düzeylerinin, mezun olunan okul türü değişkenine göre farklılaşmadığı belirlenmiş, öğrencilerin öz-yeterlik düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Araştırmacı, öğrencilerin müzik yeteneği öz-yeterlik düzeylerini yükseltebilecek etkinliklerin, sistemli bir şekilde uygulanmasını önermiştir.

3. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelere göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın alt amacı olan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, öğrenim görülen üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan analizlere göre;

- "Kendini yetersiz görme" alt boyut puan ortalamalarının öğrenim görülen üniversiteye göre anlamlı düzeyde değiştiğini göstermektedir.
- Bu farkın;

a) Ü1'de öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü1'de öğrenim görenler lehine,
b) Ü2'de öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü2'de öğrenim görenler lehine,
c) Ü3'te öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü3'te öğrenim görenler lehine,
d) Ü4'te öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü4'te öğrenim görenler lehine,
e) Ü5'te öğrenim görenler ile Ü6'da öğrenim görenler arasında Ü5'te öğrenim görenler lehine olduğu belirlenmiştir.

- Tüm bu bulgulara göre Ü6'da öğrenim görenlerin kendini yetersiz görme puanları diğer üniversitelerde öğrenim görenlerden daha yüksektir.

Yapılan analizlere göre öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı toplam ve "kendini yeterli görme" ile "psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının öğrenim görülen üniversite değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır.

Öğrenim görülen üniversiteler ve üniversitelerin bulunduğu şehirler, eğitim dokümanlarının çeşitliliği ve ulaşılabilirliği, düzenlenen konserler, masterclass eğitimleri gibi öğrencilerin gelişim ihtiyacını karşılayabilecek, tetikleyebilecek ve onları öğrenmeye motive edecek olanaklara sahip olması açısından önemli görülmektedir. Araştırmanın kapsadığı üniversitelerin bulunduğu şehirler göz önüne alındığında, diğer üniversitelerin ve bulundukları şehirlerin, sosyal, kültürel ve ekonomik olarak Ü6'nın bulunduğu şehre göre klasik gitar eğitimi ve performansı açısından daha fazla imkanlara ve olanaklara sahip oldukları düşünülmektedir. Ayrıca üniversitelerde bulunan öğretmen ve öğrenci sayıları da alınan eğitimi ve öğrencinin eğitim sürecini etkileyecek bir unsur olarak göz önünde bulundurulmaktadır. Araştırma kapsamındaki üniversiteler arasında, en fazla klasik gitar öğrencisine sahip olan üniversite Ü6dır. Bu gibi nedenlerden dolayı, Ü6'da öğrenim gören öğrencilerin, diğer üniversitelerde öğrenim gören öğrencilere göre kendini yetersiz görme puanlarının daha yüksek olduğu düşünülmektedir. Toplam, kendini yeterli görme ve psikolojik belirtiler alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmaması, öğrencilerin eğitim hayatlarına devam ediyor olmaları ve kendilerini konuyla ilgili geliştirebilecek imkanlara sahip olmaları kaynaklı olabilir.

Önder (2014) tarafından yapılan araştırma sonuçları, bu araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Önder (2014) araştırmasında, öğrencilerin öz-yeterlik düzeyleri ve tutum ölçeği puanlarının, öğrenim görülen üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelemiştir. Araştırmaya katılan, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi müzik bölümü öğrencilerinin tutum ölçeği puanlarının ve öz-yeterlik düzeylerinin, öz-yeterlik toplam puanları ve gereklilik alt boyutlarında, üniversite değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda, Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin öz-yeterlik toplam puanlarının, diğer üniversitelerde öğrenim gören öğrencilere göre daha düşük olduğu tespit edilmiş, nedenin Kocaeli Üniversitesi klasik gitar öğrenci sayısının, diğer üniversitelerde öğrenim gören öğrenci sayılarına göre daha az olmasından veya üniversitenin güzel sanatlar fakültesi olmasından kaynaklı olabileceği ifade edilmiştir.

Araştırma sonuçlarının benzerlik gösterdiği bir diğer araştırmada Tepe (2010) müzik öğretmeni adaylarının genel yeterlik düzeylerinin, öğrenim görülen üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaştırmadığını incelemiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin genel yeterlik düzeylerinin öğrenim gördüğü üniversite değişkenine göre anlamlı derecede farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Marmara Üniversitesi öğrencilerinin genel yeterlik düzeylerinin, Gazi Üniversitesi öğrencilerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiş, bunun nedeninin üniversitelerde eğitim veren öğretim elemanlarının mesleki özellikleri arasındaki farklılıktan olabileceği ifade edilmiştir.

4. Öğrencilerin devam etmekte oldukları sınıfa göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Araştırmanın bir diğer amacı olan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlemek için yapılan analizlere göre;

- "Psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür. Bu farkın kaynağını görmek için yapılan analizlere göre farkların; 1. sınıflar ile 2. sınıflar

arasında 1. sınıflar lehine olduğu görülmüştür. Bu bulguya göre 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin "psikolojik göstergeler" alt boyut puanları 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde daha yüksektir. Başka bir ifadeyle 1. sınıf öğrencileri daha fazla olumsuz psikolojik göstergelere sahiptir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği toplam ve "kendini yeterli görme" ile "kendini yetersiz görme" alt boyut puan ortalamalarında, sınıf düzeyi değişkenine göre fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan analizlere göre; grupların sıra ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, yeni bir eğitim-öğretim ortamında bulunuyor olmaları, bu sonucun başlıca nedeni olarak görülmektedir. Özellikle öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversite yaşadıkları şehirde değilse, yaptıkları şehir değişikliği, eğitim sürecinin verimliliği açısından ilk zamanlarda birtakım problemlere sebep olabilir. Bu noktada 1.sınıf öğrencilerinin 2. sınıf öğrencilerine göre daha fazla olumsuz psikolojik göstergeye sahip olmalarında; yeni bir hayat düzeni oluşturma ve sosyal çevreye uyum sağlama çabalarından, adaptasyonu ve dikkati verilen eğitime yoğunlaştırmayabilmelerinden, eğitimlerine yeni tanıştıkları öğretmenlerle ve yeni yöntemlerle devam etmelerinden, eğitim ortamında çekingen bir yaklaşım sergileyebilmelerinden ve benzeri durumlarından kaynaklanabilecek olası etkenlerin etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine benzer puanlara sahip olmaları, sınıf seviyesi yükseldikçe mesleki kaygının artabileceği düşüncesini akla getirmektedir.

Toplam, kendini yeterli görme ve kendini yetersiz görme alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamasının, her iki sınıftaki öğrencilerin eğitim hayatlarının devam ediyor olmasıyla ve kendilerini konuyla ilgili geliştirebilecek imkanlara eşit şartlarda sahip olmalarıyla ilgili olduğu düşünülmektedir. Konuyla ilgili farklı gruplarla farklı çalışmaların yapılması, kesin fikirlerin oluşmasında etkili olabilir.

Araştırma sonuçlarından farklı bulgulara ulaşan Kurtuldu (2017) araştırmasında, 1., 2., 3. ve 4. sınıf müzik öğretmenliği öğrencilerinin öz-yeterlik düzeylerinin, sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelemiştir. Araştırma sonucunda sınıf değişkeninin, müzik öğretmenliği öğrencilerinin öz-yeterlik algıları üzerinde bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmış, yapılan ölçümlerde istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Araştırma sonuçlarının farklılık gösterdiği bir diğer araştırmada Mentiş (2017), sınıf öğretmenliği öğrencilerinin müzik öğretimi öz-yeterlik düzeylerinin, sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelemiştir. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmeni adaylarının sınıf değişkeni ve müzik öğretimi öz-yeterlik düzeyleri arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

5. Öğrencilerin klasik gitara başlama yaşlarına göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Araştırmanın bir diğer alt amacı olan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inançlarının klasik gitara başlama yaşı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili analiz sonuçlarına bakıldığında;

- "Kendini yeterli görme" alt boyut puan ortalamalarının klasik gitara başlama yaşına göre anlamlı düzeyde değiştiği belirlenmiştir. Bu farkın kaynağını görmek için yapılan analiz sonuçlarına bakıldığında farkların, klasik gitara 14-16 yaş arasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında 14-16 yaş arasında başlayanlar lehine bir sonuç ortaya koyduğu görülmüştür.
- Klasik gitara 20 yaş ve sonrasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında ise 20 yaş ve sonrasında başlayanlar lehine olduğu belirlenmiştir. Özetle, klasik gitara 17-19 yaş arasında başlayanların kendini yeterli görme puanları, hem 14-16 yaş arasında hem de 20 yaş ve sonrasında gitara başlayanlardan daha düşüktür.
- Aynı tablo incelendiğinde öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı toplam puan ortalamalarının da klasik gitara başlama yaşına göre anlamlı düzeyde değiştiği saptanmıştır. Yapılan istatistiksel işlemlerin sonuçlarına bakıldığında farkların, klasik gitara 14-16 yaş arasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında 14-16 yaş arasında başlayanlar lehine çıktığı görülmüştür. Klasik gitara 20 yaş ve sonrasında başlayanlar ile 17-19 yaş arasında başlayanlar arasında ise 20 yaş ve sonrasında başlayanlar lehine olduğu görülmüştür.

Bu bulgulardan elde edilen sonuca göre klasik gitara 17-19 yaş arasında başlayanların toplam çalgı performansı öz-yeterlik inançları hem 14-16 yaş arasında hem de 20 yaş ve sonrasında gitara başlayanlardan daha düşüktür.

- Yapılan analizlere göre öğrencilerin "kendini yetersiz görme" ve "psikolojik belirtiler" alt boyut puan ortalamalarının klasik gitara başlama yaşına göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir.

14-16 yaş arasında klasik gitara başlayan bireylerin, eğitim sürecinin verimliliğine katkı sağlayabilecek güdülenme ve olanaklar açısından, 17-19 yaş, 20 ve üzeri yaş grubunda klasik gitara başlayan bireylere göre daha avantajlı oldukları düşünülmektedir. 14-16 yaş grubunun lehine bir sonuç çıkmasına etki eden faktörler şu şekilde sıralanabilir:

a) Çalgıyla daha erken yaşta tanışmak,
b) Eğitim hayatına güzel sanatlar lisesinde devam etme tercih şansı,
c) Lise hayatına yeni adım atmak,
d) Sosyal konumda farklılık edinme güdüsü,
e) Hobi edinme ihtiyacı,
f) Sempati duyulan ya da idol alınan müzisyenlerin varlığı,
g) Aile yönlendirmesi ve desteği,
h) Algıların ve kaygıların 17-19 yaş grubunda ve 20 ve üzeri yaşlara göre daha sade oluşu,
i) Çalgı çalmak için gerekli olan vakti yaratabilme.

17-19 yaş arası klasik gitara başlayan bireylerin, üniversiteye hazırlık ya da üniversiteye yeni başladıkları bir dönemde oldukları düşünüldüğünde, maddi imkanlara göre üniversiteye hazırlanmak için ek olarak aldıkları diğer dersler, öğrenim gördükleri okullarda sorumlu oldukları derslerin yoğunluğu, gelecek kaygıları ve kariyer beklentileri çalgı eğitimi konusunda dikkati ve konsantrasyonu bölebilecek önemli etkenler olarak görülmektedir. Bu etkenler sebebiyle, 17-19 yaş grubunun, çalgı çalma ve çalışma zamanını sınırlandırabilecek bir eğitim dönemi geçirdiği ve söz konusu etkenlerin, çalgı çalma ya da çalışma istekliliklerini bastırabileceği düşünülmektedir. Bu süreçte 17-19 yaş grubunun, lise eğitim-öğretim hayatının bitiş, üniversite eğitim-öğretim hayatının başlangıç dönemine denk gelmesinin, çalgılarıyla ilgili geçirilecek zamanlarının azalmasına sebep olabileceği düşünülebilir, bireyler algı ve ilgi dağınıklığı sıkıntısı yaşayabilirler. Özellikle üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversite başka bir şehirde ise, yeni bir şehirde yeni bir hayat düzeni oluşturma çabası ve yeni bir eğitim-öğretim ortamında yaşanabilecek uyum sorunu, onları çalgılarıyla ilgili etkinliklerden uzaklaştırabilir ya da alınan eğitime yoğunlaşma konusunda engel yaratabilir. Yaşanabilecek bu gibi durumlar, 14-16 yaş grubu ile 20 yaş ve sonrasında klasik gitara başlayanlara göre, daha disiplinsiz bir çalışma düzeni ve daha verimsiz bir klasik gitar eğitimine sebep olabileceği için, 17-19 yaş grubunun klasik gitar performansı öz-yeterlik inanç durumu üzerinde olumsuz etkiler gösterebilir.

Klasik gitar eğitimine 20 yaş ve sonrasında başlayanların, 17-19 yaş grubu arası klasik gitara başlayanlara göre, ne istediğini bilir bir yaklaşımla eğitimlerini sürdürdükleri düşünülmektedir. 20 yaş ve sonrasında klasik gitar eğitimine başlayanlar lehine bir sonuç çıkmasına etki eden faktörler şu şekilde sıralanabilir:

a) Klasik gitar eğitimini üniversitelerde akademik ve profesyonel düzeyde sürdürmek,
b) 17-19 yaş grubuna göre daha disiplinli bir eğitim ortamında bulunmak,
c) Psikolojik ve fizyolojik açıdan 17-19 yaş grubuna göre kendinin daha fazla farkında olmak,
d) 17-19 yaş grubuna göre hazırbulunuşluk seviyesi bakımından, klasik gitar eğitimi ve klasik gitar performansına daha elverişli durumda olmak.

20 yaş ve sonrası klasik gitara başlayanların, 14-16 yaş grubunda klasik gitara başlayanlara göre daha düşük öz-yeterlik inancına sahip olmalarında, klasik gitarla daha geç tanışmaları, mesleki kaygılarının daha fazla olması, hayat şartları ve sorumlulukların 14-16 yaş grubuna göre daha ağır olması gibi sebeplerin etkili olduğu düşünülmektedir. Araştırmada kendini yetersiz görme ve psikolojik göstergeler alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmaması, öğrencilerin eğitim hayatlarına devam ediyor olmaları ve kendilerini konuyla ilgili geliştirebilecek imkanlara eşit şartlarda sahip olmaları kaynaklı olabilir. İlgili diğer araştırmalarda da görüldüğü üzere, çalgı eğitimine erken yaşta başlamak, çalgı eğitiminin verimliliği ve bununla bağlantılı olarak çalgı performansı öz-yeterlik inancının yüksek oluşu gibi birçok konuda bireye avantaj sağlamaktadır.

Özdemir ve Yöndem (2011) tarafından yapılan araştırmada, klasik gitara başlama yaşı değişkeni ile ilgili elde edilen bulgular, bu araştırmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Özdemir ve Yöndem (2011) tarafından yapılan araştırmada, müzik öğretmenliği gitar öğrencilerinin, genel akademik başarı durumları ve çalgı derslerinin, klasik gitara başlama yaşı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin çalgı alan dersleri başarı durumlarının, klasik gitara başlama yaşı değişkenine göre anlamlı derecede farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacılar, gitara başlayan 9-15 yaş grubu öğrencilerin, 16-20 ve 21-30 yaş gruplarındaki öğrencilere göre daha başarılı olduklarını belirtmiştir.

Pirlibeyoğlu (2015) tarafından yapılan bir diğer araştırmada, piyanoya başlama yaşı değişkeni ile ilgili elde edilen bulgular, bu araştırmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Pirlibeyoğlu (2015) araştırmasında, 3. ve 4. sınıf müzik öğretmenliği öğrencilerinin, piyano performansı öz-yeterlik algılarının, piyanoya başlama yaşı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı durumunu incelemiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin piyano performansı öz-yeterlik algılarının piyanoya başlama yaşı değişkenine göre anlamlı derecede farklılaştığı bilgisine ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından, 9-13 yaş aralığı ile 18-22 yaş aralığında piyanoya başlayan öğrenciler arasındaki farkın 9-13 yaş aralığında başlayan öğrenciler lehine olduğu belirtilmiştir. Bunun sebebi olarak, piyanoya erken yaşta başlamanın önemine dikkat çekilmiş, 18 yaşından sonra piyanoya başlayan öğrencilerin güzel sanatlar liseleri mezunu öğrencilerin yanında kendilerini yetersiz hissedebileceği ifade edilmiştir.

6. Öğrencilerin günlük klasik gitar çalışma sürelerine göre klasik gitar performansı öz-yeterlik inançları arasında anlamlı fark var mıdır?

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı puan ortalamalarının, günlük gitar çalışma süresi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan istatistiksel analizlere göre;

- "Kendini yeterli görme" alt boyut puan ortalamalarının günlük klasik gitar çalışma süresine göre anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür.
- Bu farkın;

a) Günlük 1 saat klasik gitar çalışanlar ile günlük 2 saat çalışanlar arasında 2 saat çalışanlar lehine,

b) Günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine olduğu belirlenmiştir.

- Bu bulgulara göre günlük 1 saat klasik gitar çalışanların kendini yeterli görme puanları hem 2 saat hem de 2 saatten fazla çalışanlardan daha düşüktür.
- Aynı sonuçlara göre; katılımcıların "kendini yetersiz görme" alt boyut puan ortalamalarının da günlük klasik gitar çalışma süresine göre anlamlı düzeyde değiştiği belirlenmiştir
- Bu bulgulara göre günlük 1 saat klasik gitar çalışanların kendini yetersiz görme puanları 2 saatten fazla çalışanlardan daha yüksektir.
- Ayrıca, öğrencilerin çalgı performansı öz-yeterlik inancı toplam puan ortalamalarının da günlük klasik gitar çalışma süresi değişkenine göre farklılaştığı görülmüştür.
- Bu farkın;

a) Günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saat çalışanlar arasında, 2 saat çalışanlar lehine,

b) Günlük 1 saatten az çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine,

c) Günlük 1 saat çalışanlar ile günlük 2 saatten fazla çalışanlar arasında 2 saatten fazla çalışanlar lehine olduğu belirlenmiştir.

- Bu bulgulara göre günlük 2 saatten fazla klasik gitar çalışanların toplam performans öz-yeterlik puanları hem 1 saatten az hem de 1 saat çalışanlardan daha yüksek olarak bulunmuştur.

Geliştirilmesi amaçlanan her beceride olduğu gibi, bireylerin sahip oldukları beceri düzeylerini yükseltmek ve o beceri konusunda kendilerini yeterli görmelerini sağlamak açısından günlük çalışma süresinin miktarı önemlidir. Özellikle teoriden çok pratiğe dayalı olan çalgı eğitimi ve çalgı performansı konusunda, yapılan günlük çalışmalara ayrılan süre, çalgı performansına olumlu ya da olumsuz yansımalar gerçekleştirir ve bireylerin çalgı performansı öz-yeterlik inançlarını doğru oranda etkiler. Dolayısıyla, kendini yeterli ya da yetersiz görme durumunun ve öz-yeterlik inancının yüksek ya da düşük oluşunun, günlük çalışma süresinin miktarına göre değiştiği düşünülebilir. Araştırma sonuçlarında, günlük klasik gitar çalışma süresi 1 saatten az ve 1 saat olan bireylerin, çalgılarına ayırdıkları sürenin 2 saat ve 2 saatten fazla olan bireylere göre, yetersiz olduğu ve performanslarına daha az katkı sağladığı söylenebilir. Bunun sonucu olarak, günlük çalışma süresi 1 saatten az ve 1 saat olan bireylerin klasik gitar performansı öz-yeterlik inançlarının, 2 saat ve 2 saatten fazla olan bireylere göre düşük olduğu ve kendilerini yeterli görmedikleri düşünülebilir.

Gün (2014) tarafından yapılan araştırmada, günlük çalışma süresi değişkeni ile ilgili elde edilen bulgular, bu araştırmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Gün (2014) araştırmasında, müzik öğretmenliği öğrencilerinin günlük piyano çalışma süresi değişkeni ile piyano performansı öz-yeterlikleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının piyano performansı öz-yeterlik düzeylerinin, günlük piyano çalışma süresi değişkenine göre anlamlı düzeyde

farklılaştığı sonucuna ulaşılmış, günlük 2 saatten fazla piyano çalışan öğrencilerin piyano performansı öz-yeterliklerinin, 1-2 saat ve 1 saatten az çalışan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarının benzerlik gösterdiği bir diğer araştırmada Babacan ve Babacan (2017), müzik öğretmenliği öğrencilerinin günlük piyano çalışma süresi değişkeni ile piyano performansı öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin piyano performansı öz-yeterlik düzeylerinin, günlük piyano çalışma süresi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmış, günlük 2 saatten fazla piyano çalışan öğrencilerin piyano performansı öz-yeterlik düzeylerinin, 1-2 saat ve 1 saatten az çalışan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

ÖNERİLER

Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

1. Kadın öğrencilere, bireysel çalgı ile performans yapmak konusunda motivasyonlarını yükseltmek adına, seviyelerine uygun eserlerle dinleti ve konserlerde daha fazla şans verilebilir ve klasik gitar performansı öz-yeterlik inanç düzeylerini geliştirmek adına, bireysel çalgı derslerinde ödev kontrolü işleyişinden ziyade, performans sergilemeye odaklı bir eğitim anlayışı geliştirilebilir.
2. Üniversitelerdeki klasik gitar öğretim elemanları ile Güzel Sanatlar Liseleri klasik gitar öğretmenleri arasında, eğitimde kullanılan metotlar ve yöntemlerle ilgili bilgi paylaşımları yapılabilir.
3. Farklı üniversitelerde görevli olan klasik gitar öğretim elemanları, öğrenci başarı profilleri ve uygulanan öğretim yöntemleri ile ilgili görüşmeler ve konferanslar gerçekleştirilebilir.
4. 1. sınıf öğrencilerinin olumsuz psikolojik göstergelere sahip olmalarını engellemek adına, hem öğrenim gördükleri üniversite ile hem de bireysel çalgıları ve bireysel çalgı dersleri ile ilgili oryantasyon çalışmaları yapılabilir.
5. Klasik gitar öğrencilerinin günlük klasik gitar çalışma sürelerini arttırmak amacıyla, çalışma süresinin verimli kullanımı ile ilgili bilgilendirmelere daha fazla ağırlık verilebilir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırma yönteminden farklı olarak, klasik gitar öğrencilerinin klasik gitar performansı öz-yeterlik düzeylerini tespit etmek adına, daha geniş bir örneklem grubu belirlenerek, farklı bulgular ve daha genellenebilir sonuçlar elde etmek için deneysel bir çalışma yapılabilir.
2. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında gerçekleştirilen bu araştırma, diğer mesleki eğitim veren kurumlardaki klasik gitar öğrencileri üzerine uyarlanabilir.
3. Bireysel çalgı performansı öz-yeterlik inancını, klasik gitar branşında ölçmek adına ölçek geliştirme çalışmaları yapılabilir.
4. Bireysel çalgı performansı öz-yeterlik inancı konusunda, farklı bireysel çalgılar üzerine araştırmalar yapılabilir.
5. Müzik öğretmenliği öğrencilerinin bireysel çalgı performansı öz-yeterlik inançları ile akademik başarıları arasındaki ilişkileri incelenebilir.

KAYNAKLAR

Babacan, E. ve Babacan M. D. (2017). Müzik öğretmeni adaylarının piyano performansı öz yeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *İdil Dergisi*, *6*(32), 1299-1318.

Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. NJ: Prentice Hall

Bandura, A. (1986). *Social Foundation of Thought and Action: A Social Cognitive Theory. Englewood Cliffs,* NJ: Prentice Hall.

Bandura, A. (1993). Percieved Self efficiacy in Cognitive Development and Functioning. *Educational Psychologist*, 28(2), 117-148.

Bartel, L & Cameron, L (2002). *Self-efficacy in teachers teaching music,* the Conference of the American Education Research Association: New Orleans.

Coşkun Ş, G. (2017). *Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin öz-etkililik-yeterlik açısından değerlendirilmesi.* Muğla: 2. Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmaları Kongresi Tam Metin Bildiri Kitabı.

Ekinci, H. (2013). Müzik öğretmeni adaylarının solo sahne performansına ilişkin özgüven algılarının bazı değişkenler bakımından incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2*(2).

Elmas, Y. (1994). *Sorularla gitar.* İstanbul: Pan Yayıncılık.

Erdoğan, G. (2013). *Bireysel çalgısıyla canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin çalgılarındaki başarı durumları*. Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Esin Yürüdür, F. (2014). *Müzik öğretmeni adaylarının üstbilişsel farkındalıkları ile öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Tokat: GaziOsmanPaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Girgin, D. (2015). Çalgı performansı öz-yeterlik inancı ölçeği: geçerlik ve güvenirlik analizi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (38), 107-114.

Gün, E. (2014). *Piyano performansı öz yeterlilik ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması.* Doktora Tezi, Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.

Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*, (19. baskı), Ankara: Nobel Yayınları.

Kaya, Z. (2016). Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin koro dersine yönelik tutum, öz-yeterlik algısı ev akademik başarılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Current Research in Education, 2*(1). http://dx.DOI: 10.21764/maeuefd.782252

Kurtuldu, M. K. (2017). Piyano öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri ile piyano dersi başarılarının karşılaştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 25*(1), 67-78.

McCormick, J. & McPherson, G. (2003). The role of self-efficacy in a musical performance examination: An exploratory structural equation analysis. *Psychology of Music, 31*(1).

Mentiş K, A. (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi öz yeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (44), 297-320.

Milli, S. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının genel özyeterlik ve müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algılarının incelenmesi. *International Journal of Social Science*, (41), 417-431.

Önder, Y. (2014). *Mesleki müzik eğitimi alan üniversite öğrencilerinin deşifre becerilerine ilişkin öz yeterlilik algıları ve tutumları.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özdemir, M. ve Yöndem, S. (2011). Müzik öğretmeni adayı gitar öğrencilerinin çalgı alan dersleri ve genel akademik başarı durumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, (33).

Özmenteş, G. (2014). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik özyeterlikleri, benlik saygıları ve bireysel özellikleri arasındaki ilişkiler. *Eğitim ve Bilim*, *39*(171), 138-152.

Pajares, F. (1996). Self-efficacy beliefs in academic settings. *Review of Educational Research,* 66(4), 543-578

Pirlibeyoğlu, B. (2015). Müzik eğitimi anabilim dalı 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin piyano performansı öz yeterlik algıları ile piyano öğretim elemanlarının öğrencilerin piyano performansı hakkındaki görüşleri *(Ege bölgesi örneği), Yüksek Lisans Tezi*, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ritchie, L. & Williamon, A. (2007). Measuring self-efficacy in music. In *Proceedings of the International Symposium on Performance Science*.

Schunk, D. H. (1995). Self-efficiacy, Motivation, and Performance. *Journal of Applied SportPsychology,* 7(2), 112-137.

Şeker, S. S. (2014). Müzik öğretmeni adaylarının akademik öz-yeterlik düzeyleri ile çalgı çalışmaya ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Fine Arts, 9*(3).

Tepe, S. (2010). *Müzik öğretmenliği programında bireysel çalgı eğitimi-gitar öğrencilerinin mesleki yeterlik algılarının değerlendirilmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tokinan, B. Ö. (2014). Öğretmen adaylarının müzik performans kaygılarının bireysel özellikler bakımından incelenmesi. *Fine Arts, 9*(2).

Yağcı, U. ve Aksoy, V. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlikleriyle öğretmenlik öz-yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1*(33).

Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 11*(39).

Yokuş, T. (2009). *Gitar eğitiminde üstbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin performans başarısına etkisi.* Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yokuş, T. (2014). Müzik öğretmeni adaylarının eğitme-öğretme öz-yeterlikleri açısından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi, 2*(2).

Zelenak, M. S. (2011). *Self-efficacy in music performance: Measuring the sources among secondary school music students,* Unpublished Doctoral Thesis, University of South Florida, Tampa, Florida.